

UZMAN ÖĞRETMENLİK

E-KİTAP

Kavram Haritaları Serisi

UZMAN

ÖĞRETMENLİK

linktr.ee/osmancem

X X

Uzman / Başöğretmenlik

KAVRAM HARİTALARI SERİSİ 1

OSMAN CEM ÇAKMAK

VYGOTSKY'NİN SOSYAL GELİŞİM YAPILANDIRMACI ÖĞRENME TEORİSİNİN İLKELERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

Öğrenme sürecinde bireyin kendisinden daha bilgili birine (öğretmen, koç veya akıl hocası) ihtiyacı bulunmaktadır.

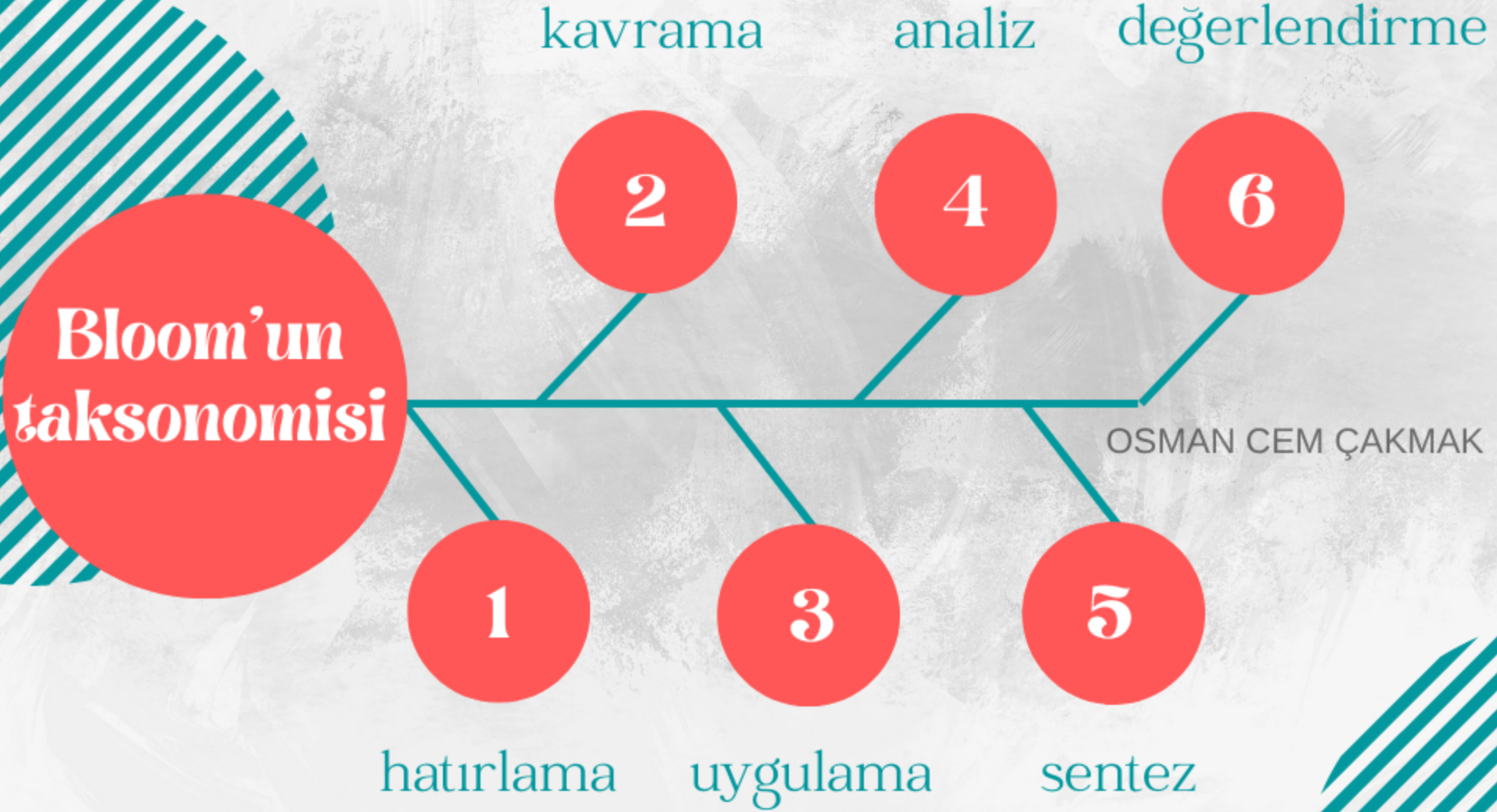
03

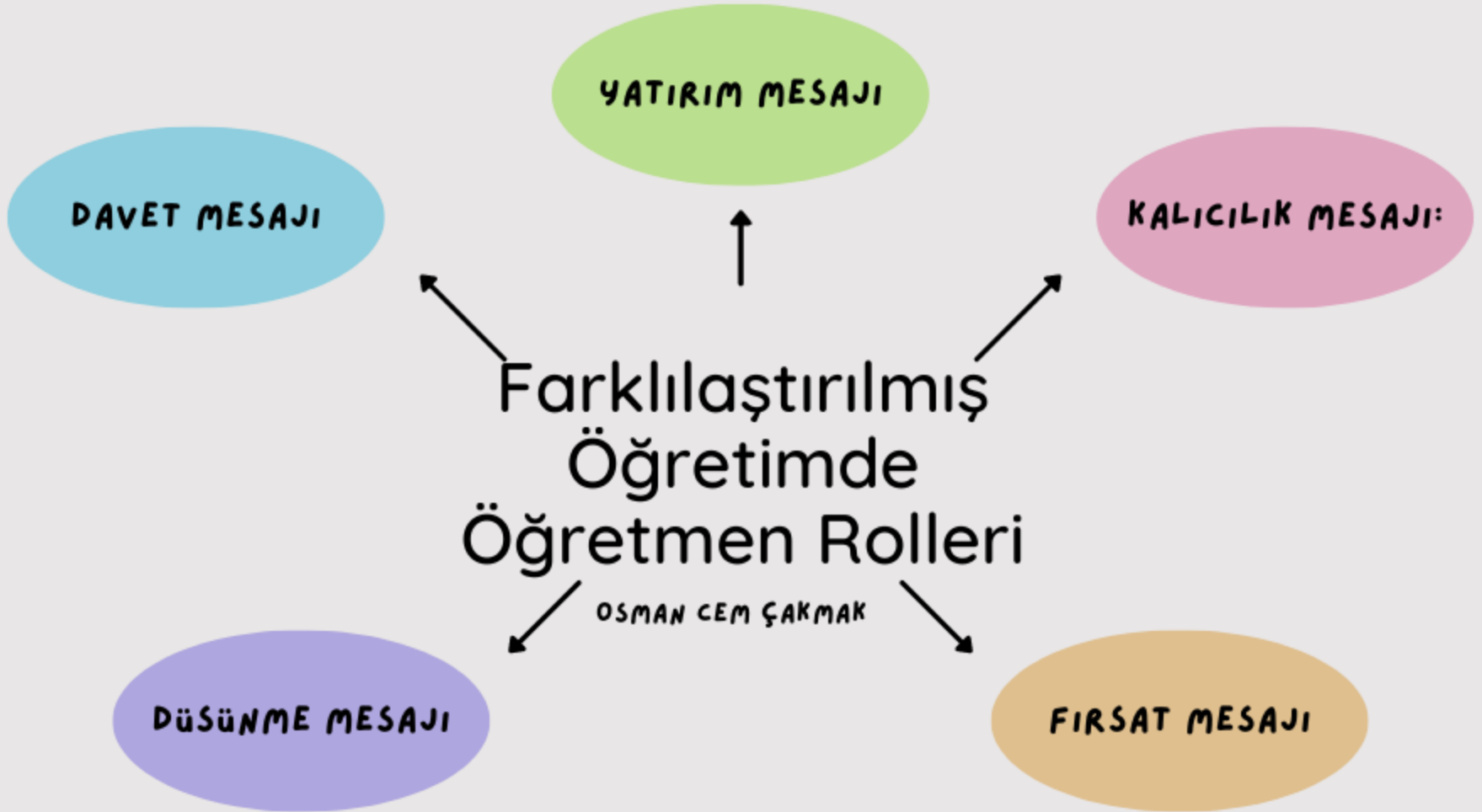
Öğretmenden öğrenciye-öğrenciden öğretmene doğru iki taraflı olarak öğrenmeyi teşvik eden sosyal etkileşimler önem taşımaktadır.

02

Öğrenciler kendilerinin ulaşabilecekleri veya bir rehber eşliğinde başarabilecekleri bir görev üzerinde çalıştıklarında daha etkili bir şekilde öğrenirler.

Farklılaştırılmış öğretim aynı zamanda hem Gardner'ın çoklu zekâ teorisinden hem de Bloom'un taksonomisinden ilham almaktadır

Farklılaştırılmış Öğretimde Öğretim Öncesinde Kullanılan Teknikler

OSMAN CEM ÇAKMAK

**Köşe
Kapmaca**

**Kutu
Yapma**

**Evet-Hayır
Kartları**

Farklılaştırılmış Öğretimde Öğretim Sürecinde Kullanılan Değerlendirme Teknikleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

**Parmakla
İşaretleme**

**Yumruk
Yapma**

**Gerçekle
Yüzleşme**

Farklılaştırılmış Öğretimde Öğretim Sonrasında Kullanılan Değerlendirme Teknikleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

SARMAL
OLUŞTURMA

02

SİMİT TEKNİĞİ

03

KONUŞMA
HALKASI

04

DÖNGÜSEL
YANSIMA

05

PORTFOLYO

X X

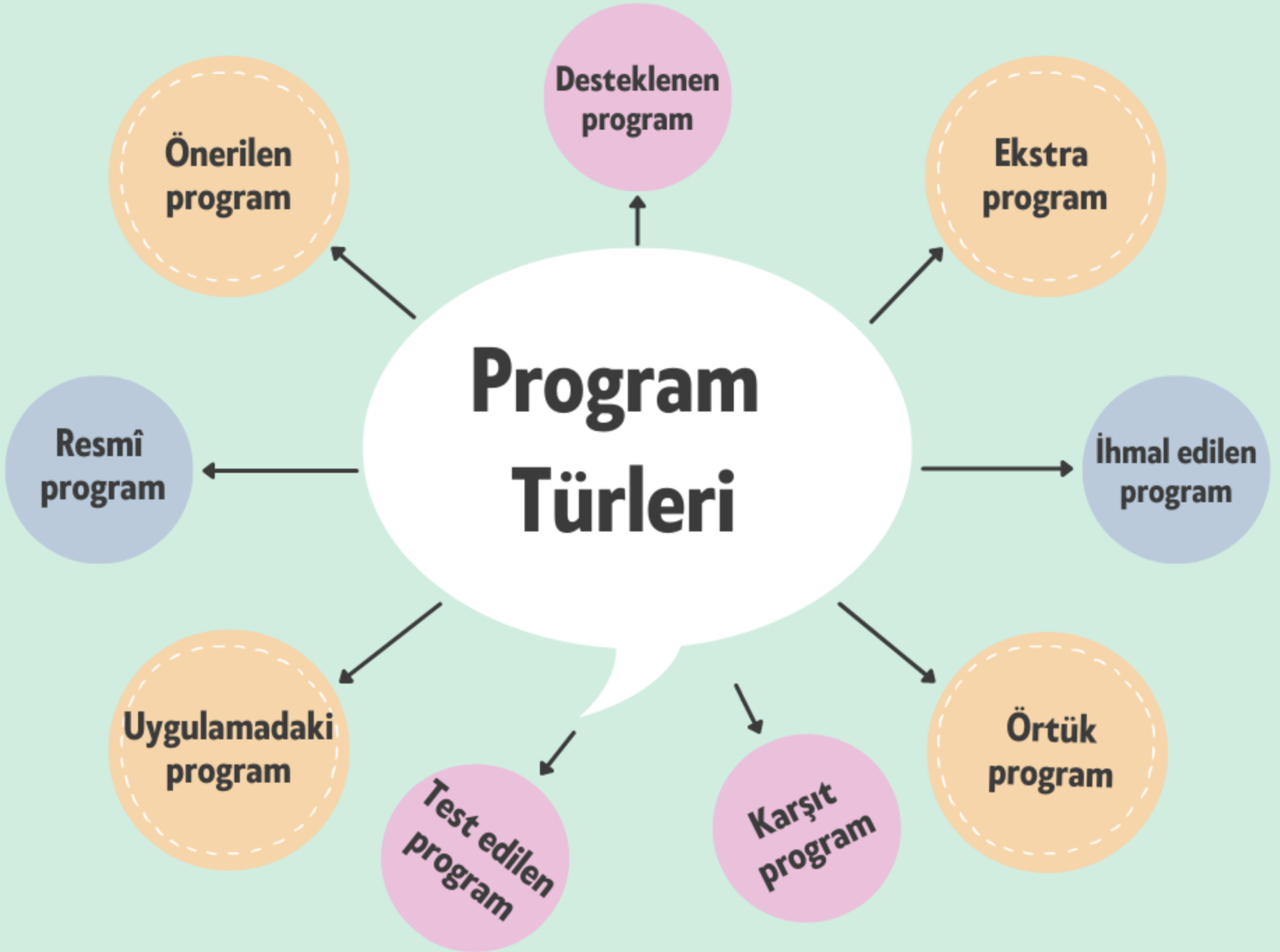

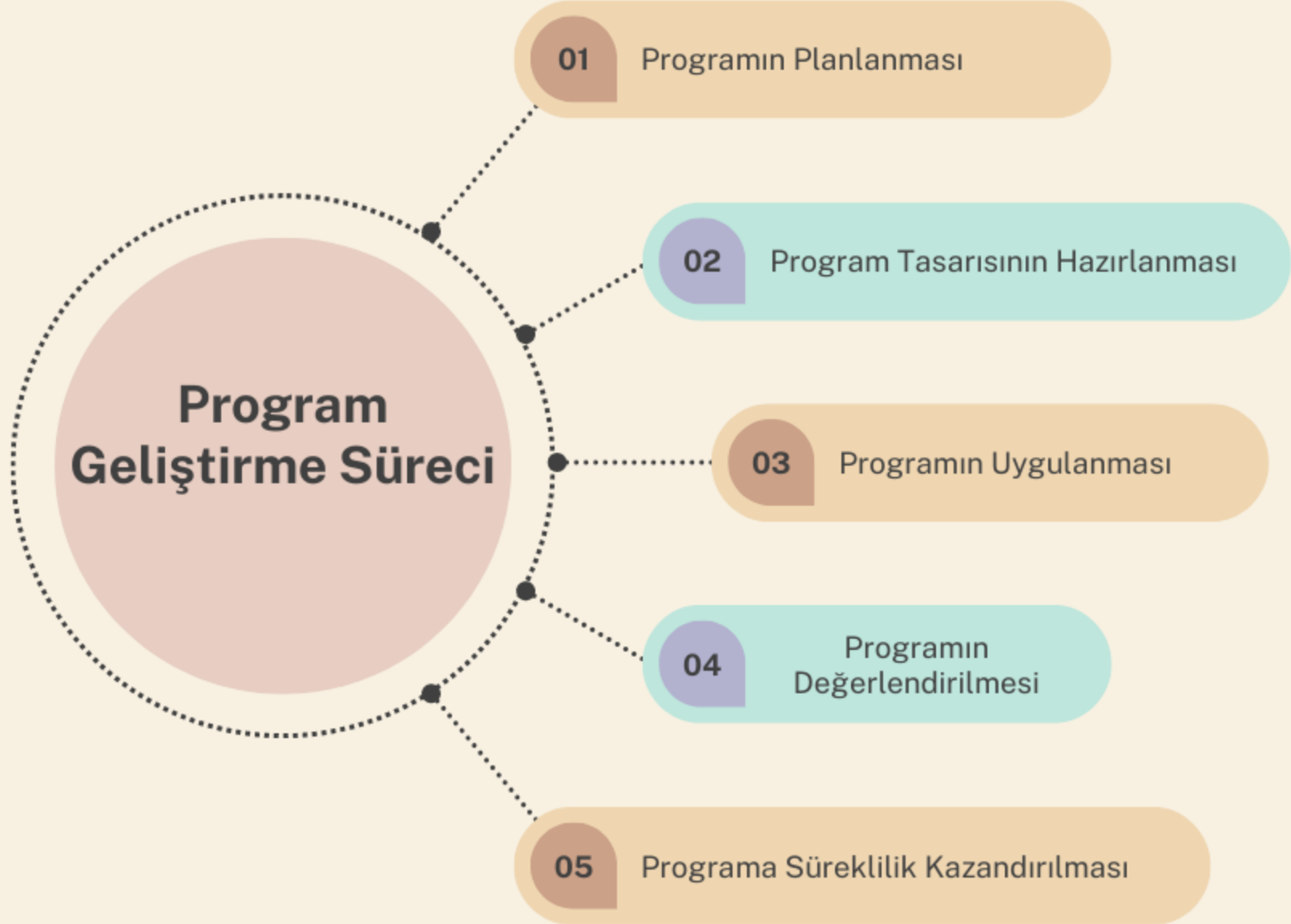
Uzman / Başöğretmenlik

KAVRAM HARİTALARI SERİSİ 2

OSMAN CEM ÇAKMAK

Değerlendirme Biçimine Göre Program Değerlendirme Türleri

Formal
değerlendirmeler

+

İnformal
değerlendirme

● FORMAL

Amaçların belirlenmesi; nerede, ne zaman ve kim tarafından yapılacağına karar verilmesi; süreçte kullanılacak tüm veri toplama araçlarının geçerliği ve güvenilirliğinin incelenmesi anlamına gelir

● İNFORMAL

Bu, çoğunlukla günlük yaşamda karşılaşılan olaylarda ortaya çıkar ve öznel bir nitelik taşıma durumu söz konusudur. Burada özellikle deneyimler, içgüdüler oldukça önemli verilerdir.

Değerlendirme Amacına Göre Program Değerlendirme Türleri

Biçimlendirici
değerlendirmeler

+

Toplam
değerlendirme

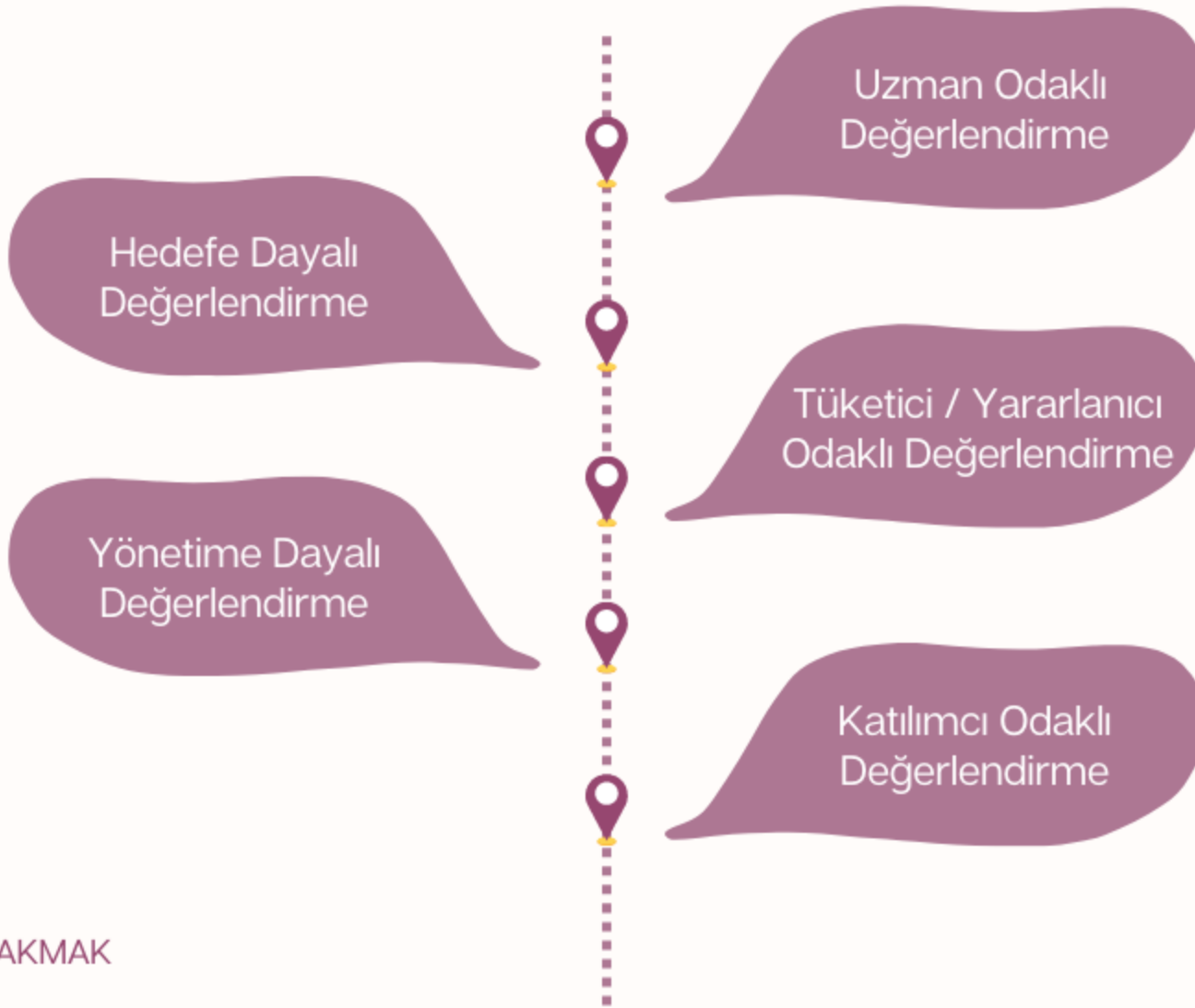
● BİÇİMLENDİRİCİ

geliştirilen programın özellikle ilk aşamalarında durumun gözden geçirilmesi amacıyla yapılır. Bu değerlendirme sürekli, ayrıntılı ve konuya özgü bilgilendirme sağlar.

● TOPLAM

Programın uygulanmasından sonra yapılan bir değerlendirme türüdür. Bu değerlendirme türü "Eğitim programı başarılı oldu mu?" sorusu üzerinden hareket eder.

Program Değerlendirme Yaklaşımları

KAVRAMLARIN 5 ÖZELLİĞİ

ÖĞRENİLEBİLİRLİK

GÜÇLÜLÜK

GENELLİK

KULLANILABİLİRLİK

AÇIKLIK

Genelleme

Tümdengelim

Kavram geliştirme
sürecindeki
yaklaşımlar

Tanımlama

Ayırım

Tümevarım

Kavram haritaları

iki / üç aşamalı testler

Kavram öğretiminde ve kavram yanlışları tespitinde kullanılabilir

Metaforlar ve analogiler

Zihin haritaları

Kavram karikatürleri

Etkili Geri Bildirim Sürecinde Bazı Web 2.0 Araçları

Kahoot

sınırlı geri bildirimler için daha uygundur (doğru, yanlış vb.).

Google drive:

Google drive üzerinde ortak dokümanlar oluşturulabilir. Her bir öğrenci dokümanlar üzerinde değişiklikler yapabilir

Edmodo

sanal sınıf uygulaması ile öğretmen ve akran geri bildirimine imkân sağlar.

Formative

öğrencilere anlık geri bildirim verilebilir, ayrıntılı geri bildirimler düzenlenebilir

Socrative

öğrencilere yönelik çoktan seçmeli, doğru-yanlış ve kısa cevaplı sorular hazırlanabilir, öğrencilere anında onaylayıcı ya da detaylı geri bildirimler verilebilir.

X X

Uzman / Başöğretmenlik

KAVRAM HARİTALARI SERİSİ 3

OSMAN CEM ÇAKMAK

Öğrenme İçin Temel İlkeler

ÖĞRENMEYİ DOĞRUDAN ETKİLEYEN FAKTÖRLER

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

Öğrenmeyi etkileyen öğrenme
malzemesinden kaynaklı faktörler

03

Öğrenmeyi etkileyen
öğrenme yönteminden
kaynaklı faktörler

Öğrenmeyi etkileyen öğrenenden
kaynaklı faktörler

02

Aktarma Türleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

Olumlu
aktarma

+

Olumsuz
Aktarma

● **Olumlu**

Bisiklet kullanmayı bilen birinin motosiklet kullanmayı kolay öğrenmesi

● **Olumsuz**

İki parmak daktilo kullanan bireyin 10 parmak daktilo kullanırken zorlanması

Öğretim Stratejileri

OSMAN CEM ÇAKMAK

11) İşbirlikli öğrenme (j. Dewey)

Ortak bir amaç için başarıya birlikte ulaşmayı hedefler

1)Sunuş yoluyla öğretim (Ausebel)

Öğretmen merkezli

2)Buluş yoluyla öğretim (Bruner)

Öğrenci, bilgiye kendisi ulaşmalı

10) Yaşam boyu öğrenme

Temel amacı bireyin öğrenmeyi öğrenmesi

3)Araştırma-inceleme yoluyla öğretim (j. Dewey)

Öğrenci merkezli

9)Harmanlanmış öğrenme

Öğrenciler farklı içerik ortamları aracılığıyla çevrim içi pratik yaparak çevrim dışı dersleri pekiştirir

4)Tam Öğrenme (Bloom)

Bir ünite tam olarak öğrenilmeden diğerine geçilmez.

8) Beyin temelli öğrenme (Hebb, Caine Caine)

Öğrenme 5 duyu organına hitap etmeli

7) Probleme dayalı öğrenme (j.Dewey)

Çözülmesi gereken bir problemle başlar

6) Proje tabanlı öğretim (j.Dewey, Kilpatrick, Bruner)

Araştırma yapma, raporla düzenleme, sunum yaşama

5) Eğitimde güncel yaklaşımlar yapılandımacı öğrenme (Piaget,Vygotsky,Dewey, Gestalt,Bruner)

Deneyime bağlı anlam oluşturma sürecidir

Eğitim sistemiden hedefler

Uzak hedefler

Devletlerin hedefleridir.
Çerçevesi anayasa ile
güvenceye alınmıştır.

Genel hedefler

Daha işevuruk
hedeflerdir. Kurumların
hedefleri vb.

Özel hedefler

Dersin hedefleridir. Bir
dersin kazanımlarını
kapsar.

Eğitim sisteminde hedefleri gerçekleştirmek için geler

Girdi

Eğitim-ğretim için gerekli her şey. Öğrenci, ğretmen, okul, alışanlar...

Süreç

Dersin hedeflerinin öğrenciye kazandırıldığı eğitim durumları

ıktı

Öğrencinin bir dersin sonunda ulaştığı hedefler ve kazanımları ifade eder

YIRMI BİRİNCİ YÜZYIL DEĞİŞEN EĞİTİM PARADİGMASI

OSMAN CEM ÇAKMAK

Sanayi
Paradigması

+

Bilgi ve
İletişim
Teknolojisi
Paradigması

● Sanayi

Enerji yoğun, Çizim bürolarında yapılan tasarım ve mühendislik, Ardışık tasarım ve üretim, Standart tasarım, Tahsis edilmiş tesis donanım, Otomasyon,

● Bilgi ve iletişim teknoloji

Bilgi yoğun, Bilgisayar destekli tasarım , Eş zamanlı mühendislik, Sipariş üzerine tasarım, Esnek üretim sistemleri , Sistemasyon

ÖLÇME TÜRLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

DOĞRUDAN ÖLÇME

Genellikle beş duyu organı ile algılanan özellikler doğrudan gözlenebilirler. Örneğin bir sınıftaki öğrenci sayısı, parktaki salıncak sayısı, öğrencilerin cinsiyetleri,

02

DOLAYLI ÖLÇME

Kabul edilen davranışlar aracılığı ile gözlenerek ölçülebilir. öğrencilerin dört işlem becerisi, derse yönelik tutumları, genel muhakeme düzeyleri,

03

TÜRETİLMİŞ ÖLÇME

Ölçülmek istenilen özellik kendisinden farklı iki ya da daha fazla özelliğin arasındaki matematiksel bir bağıntı (dört işlem) yardımıyla belirleniyorsa . Hız (yol / zaman), yoğunluk (kütle / hacim)

ÖLÇÜT TÜRLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

Mutlak Ölçüt
(Kriter
Referanslı
Ölçüt)

+

Bağıl Ölçüt
(Norm
Referanslı
Ölçüt)

● **Mutlak**

Ölçme işlemi öncesinde ilan edilir.Örneğin dersten geçme notu 50'dir, doktora başvurusu için ALES'ten en az 60 almak gerekir, sürücü ehliyeti sınavında 70 alan başarılı sayılır

● **Bağıl**

Ölçme işleminin yapıldığı grubun belirli bir öAelliğine dayalı olarak belirlenir. aritmetik ortalamaya / ortancaya / moda denk ve üzerinde puan alan geçer, ilk 10 kişi vb

AMACA GÖRE DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

TANIMA-YERLEŞTİRMEYE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Amaç not vermek değildir.
"hazırbulunuşluk testi"
kullanılır

PROGRAM DEĞERLENDİRME

Eğitim programları
yapısı ve niteliğine ilişkin
olarak bilgi toplama ve
değerlendirme sürecidir.

BIÇIMLENDİRME- YETİŞTİRMEYE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Ünitedeki öğrenme
eksiklerini belirlemek
amacıyla yapılır

REHBERLİK AMAÇLI DEĞERLENDİRME

Özel eğitim: Belirli alanlarda özel
gereksinimi olan çocuklara
Mesleki rehberlik: Öğrencilerin bir
üst öğretim kurumuna
yönlendirilmesinde

DEĞER BIÇIMEYE / DÜZEY BELİRLEMEYE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Öğretim sürecinin sonunda, not vermek
amacıyla yapılan değerlendirmedir.

X X

Uzman / Başöğretmenlik

KAVRAM HARİTALARI SERİSİ 4

OSMAN CEM ÇAKMAK

BASARININ ÖLÇÜLMESİNDE YÖNTEMLER

OSMAN CEM ÇAKMAK

GELENEKSEL ÖLÇME YÖNTEMLERİ

DOĞRU-YANLIŞ, EŞLEŞTİRME, ÇOKTAN SEÇMELİ,
YAZILI YOKLAMA, SÖZLÜ YOKLAMA, CÜMLE
TAMAMLAMA, KISA CEVAPLI

DESTEKLEYİCİ YÖNTEMLERİ

PORTFOLYO, ÖZ DEĞERLENDİRME, AKRAN
DEĞERLENDİRME, GÖZLEM FORMU, KONTROL
LİSTESİ, DERECELENDİRME Ö., DİĞERLERİ

HİZMETLER MODELİ

Oryantasyon, bireyi tanıma, bilgi verme, psikolojik danışma, yerleştirme ve izleme

KAPSAMLI PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK PROGRAMLARI MODELİ

Geleneksel modellere bir tepki olarak bu model kurumsal temelini gelişimsel rehberlik yaklaşımından almıştır.

OKULLARDA PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ

SÜREÇ MODELİ

Psikolojik danışma hizmetinin klinik ve terapötik yönü vurgulanmıştır.

GÖREVLER MODELİ

Bu modelde son görev genellikle "Zaman zaman kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir." biçimindedir.

OSMAN CEM ÇAKMAK

BİR ÖLÇME ARACINDA BULUNMASI GEREKEN PSİKOMETRİK NİTELİKLER

OSMAN CEM ÇAKMAK

GEÇERLİLİK

1

GÜVENİLİRLİK

2

KULLANIŞLILIK

3

1

Ölçme aracından elde edilen puanın amaca hizmet etme derecesidir.

2

Puanların kararlı, tutarlı ve duyarlı olmasıdır.

3

Uygulanmasının ve puanlanmasının kolay ve ekonomik olmasıdır.

HATA TÜRRLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

SABIT HATA

Her ölçme işlemine aynı miktarda karışan hatalardır. Örneğin marketteki terazi, üzerinde herhangi bir nesne yokken terazi -120 g gösteriyorsa ne tartılırsa tartılsın 120 g eksik ölçülecektir.

02

SİSTEMATİK HATA

Örneğin marketteki terazi, her bir kilogramda 120 g eksik tartıyorsa üzerine konulan nesnenin ağırlığı arttıkça hata miktarı da artacaktır.

03

TESADÜFİ HATA

Şansla ortaya çıkan ne yönde ve ne ölçüde karıştığı genellikle bilinmeyen hatalardır. Ölçmelere tek yönlü olarak karışmaz, ölçme sonuçlarına bazen pozitif bazense negatif yönde etki eder.

GEÇERLİLİK SORGULAMA YÖNTEMLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

KAPSAM GEÇERLİLİĞİ

Özellikle başarı testlerinde aranan bir geçerlilik sorgulamasıdır. Eğitimde öğretmen bir program dâhilinde önceden belirlenen davranışları kazandırmayı amaçlar.

02

ÖLÇÜT DAYANAKLI GEÇERLİLİK

Ölçme aracından elde edilen puanların ölçüt bir puanla karşılaştırılarak geliştirilen ölçme aracının geçerliliğine ilişkin nitelendirme yapılır.

03

YAPI GEÇERLİLİĞİ

Yapı geçerliliği, bir testin dayandığı kuramsal temelleri ne derece iyi örneklediğiyle ilgilidir.

GÜVENİLİRLİK

OSMAN CEM ÇAKMAK

Tek uygulamaya dayalı yöntemler

Test yarılama

KR-20

KR-21

Cronbach Alfa

Birden çok uygulamaya dayalı yöntemler

Test- Tekrar Test

Eşdeğer(Paralel) Testler

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

OSMAN CEM ÇAKMAK

Öğretmen Değerlendirmeleri

Rubrik

Kontrol Listesi

Derecelendirme
Ölçeği

Gözlem Formu

Öğrenci Değerlendirmeleri

Öz Değerlendirme

Akran Değerlendirme

Sosyal Yardım
Hizmetleri

Sosyal-kültürel
Hizmetler

Öğrenci Kişilik
Hizmetleri

Rehberlik ve
Psikolojik
Danışma
Hizmetleri

Sağlık
hizmetleri

Özel Eğitim ve
Özel Yetiştirme
Hizmetleri

Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model

Rehberliği diğer konular gibi eğitim sürecinde öğretilecek bir konu olarak görür.. Bu da rehberlik için eğitim programlarının içinde ders saati ayrılmasına katkıda bulunmuştur

Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli

Rehberliğin kişilerin karar aşamasında yararlanacağı bir hizmet olarak görür ancak bu rehberliğin süreklilik ilkesi ile çelişmektedir.

Günümüzde Rehberlik

Parsons Modeli

Kişilerin mesleki seçim süreçlerine yardımcı olmak, mesleki rehberlik etmektir.

Özellik Faktör Modeli (Klinik Model)

Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini tanımasını gerektiren ve çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulunan bir modeldir.

Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli

Bu enn güncel yaklaşımdır. Gelişim süreklidir ve rehberlik de bu süreci destekleyen bir modeldir.

REHBERLİK HİZMETLERİ/İŞLEVLERİ

Kavram Haritaları 5

linktr.ee/osmancem

youtube.com/osmancem

[instagram/osmancem_cakmak](https://instagram.com/osmancem_cakmak)

KAPSAMLI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA PROGRAMININ GENEL ÖZELLİKLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

SONUÇ TEMELLİ

Tüm öğrencilerin okulda başarılı olmaları, üniversiteye ve/veya iş yaşamına geçiş yapmaları için gerekli olan yeterlikleri kazanmaları için tasarlanır

STANDART TEMELLİ

Program tüm öğrencilerin kazanmalarının beklenildiği beceri, yeterlik ve davranışları içerir.

TAKIM ÇALIŞMASINI GEREKTİRİR

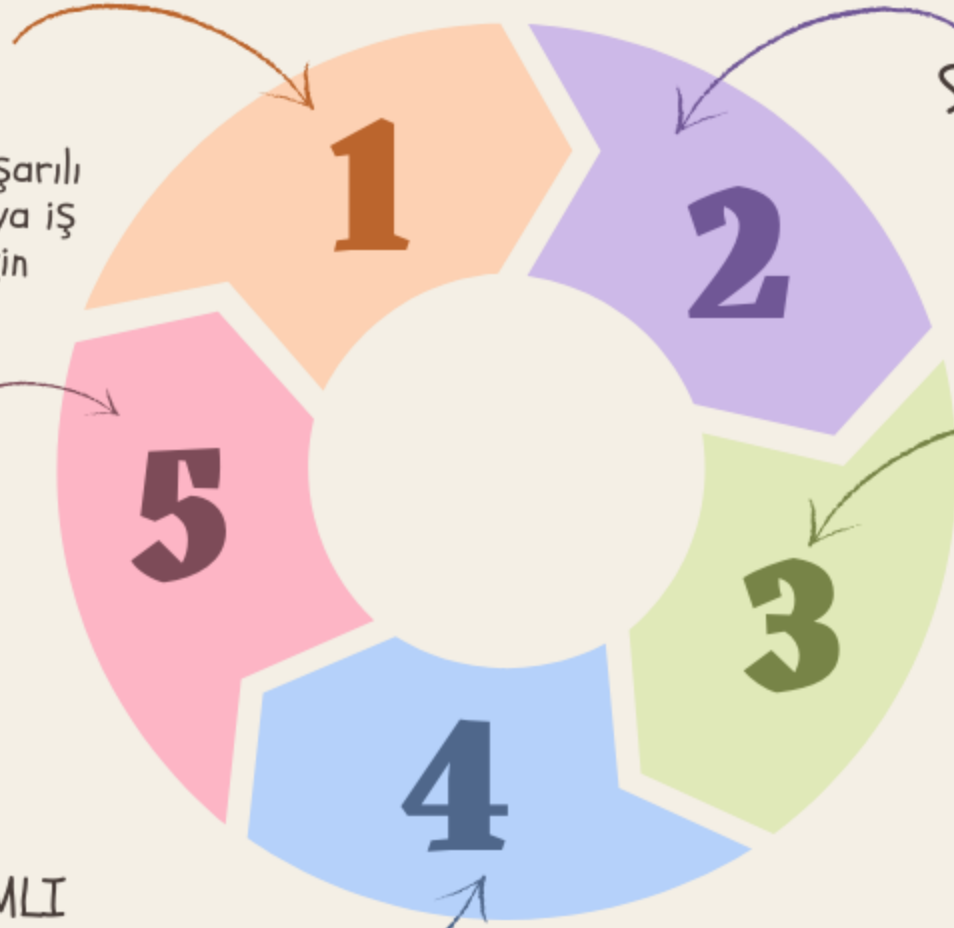
Takım çalışmasını gerektirir, Programın merkezini okul rehber öğretmen/psikolojik danışmanı oluşturur iş birliğine dayalı bir ilişki içindedir.

VERİ TABANLI

Program hedeflerine ulaşip ulaşmadığının kontrol edilmesi ve programın öğrenci gelişimine yararlarının kanıtlanması amacıyla öğrenci öğretmen, veli ve okul yöneticilerinden veri toplanmasına dayanır.

GELİŞİMSEL VE KAPSAMLI

Bireyi tanıma, bilgi verme, müşavirlik, psikolojik danışma, sevk etme, yerleştirme ve izleme gibi etkinlik ve hizmetleri içeren kapsamlı bir programdır.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI (SRP) GELİŞİM ALANLARI

AKADEMİK
GELİŞİM ALANI
AMAÇLARI

KARİYER
GELİŞİM ALANI
AMAÇLARI

SOSYAL
DUYGUSAL
GELİŞİM ALANI
AMAÇLARI

Sağlık Durumu 01

07 Çevre ile İlgili Bilgiler

Yetenekler 02

**BİREYİN
TANINMASI İÇİN
GEREKLİ
ÖZELLİKLER**

06 Benlik Tasarımı ve
Değerler

İlgiler 03

OSMAN CEM ÇAKMAK

05 Kişilik

Akademik Başarı 04

Rehberlikte Kullanılan Testler

OSMAN CEM ÇAKMAK

Yetenek Testleri

Yetenek testi deyince ilk akla gelen zekâ testi olmaktadır. zekâ ile yeteneğin uygulamada büyük ölçüde örtüştüğü düşünülerek Zekâ testleri test anlayışının temelini oluşturur

Kişilik testi

Kişilik testleri bireyin kişiliği ile ilgili olarak bilgi toplamaya yarayan ölçeklerdir.

İlgi Testleri

Bireyin ilgilerini belirlemek amacıyla kullanılan testlerdir. Birden fazla ilgi aynı anda değerlendirildiği ve değerlendirmenin belli bir ölçüt çerçevesinde tüm ilgileri kapsadığı düşünüldüğü için envanter olarak isimlendirilir

Tutum

Kişilerin belli bir nesne ya da duruma yönelik duygusal, düşünsel veya davranışsal eğilimlerini belirlemeye yönelik testlerdir.

Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrenciler

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenciler

22 yaşından önce ortaya çıkan, hem öğrenme, akıl yürütme, problem çözme gibi zihinsel işlevlerde hem de bireylerin davranışlarda önemli sınırlılık durumudur

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler

Nörogelişimsel bir bozukluk olup yaşamın erken dönemlerinde sosyal iletişim ile etkileşimde güçlük yaşama ve sınırlı yineleyici davranışlar sergileme gibi belirtilerle ortaya çıkan bir durumdur

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler

Okuma, yazılı anlatım ve/veya matematik alanında güçlüklerle karakterize olan nörogelişimsel bir bozukluktur

Dil ve Konuşma Bozukluğu Olan Öğrenciler

Dilin biçim, içerik ve kullanım bileşenlerinin bütünleştirilmesi sırasında ortaya çıkan sorunlar nedeniyle dil ve konuşma bozukluğu tanısı alabilirler

İşitme Yetersizliği Olan Öğrenciler

İşitme duyarlılığının kısmi ya da tamamen yitilmesinden kaynaklı özel eğitim ve destek eğitime ihtiyaç duyan bireydir.

Görme Yetersizliği Olan Öğrenciler

Gözün yapısında oluşan zedelenmeye bağlı olarak gözün görme işlevini gerçekleştirememesi durumuna görme yetersizliği ve hiç görememe

OSMAN CEM ÇAKMAK

ÜLKEMİZDE ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI OLAN ÖĞRENCİLERİN DEVAM EDEBİLECEKLERİ EĞİTİM ORTAMLARI YA DA YERLEŞTİRME SEÇENEKLERİ

En fazla kısıtlayıcı olandan en az kısıtlayıcı olana doğru

YATILI ÖZEL
EĞİTİM OKUL VE
KURUMLARI

01

GÜNDÜZLÜ
ÖZEL EĞİTİM
OKUL VE
KURUMLARI

02

ÖZEL EĞİTİM
SINIFI

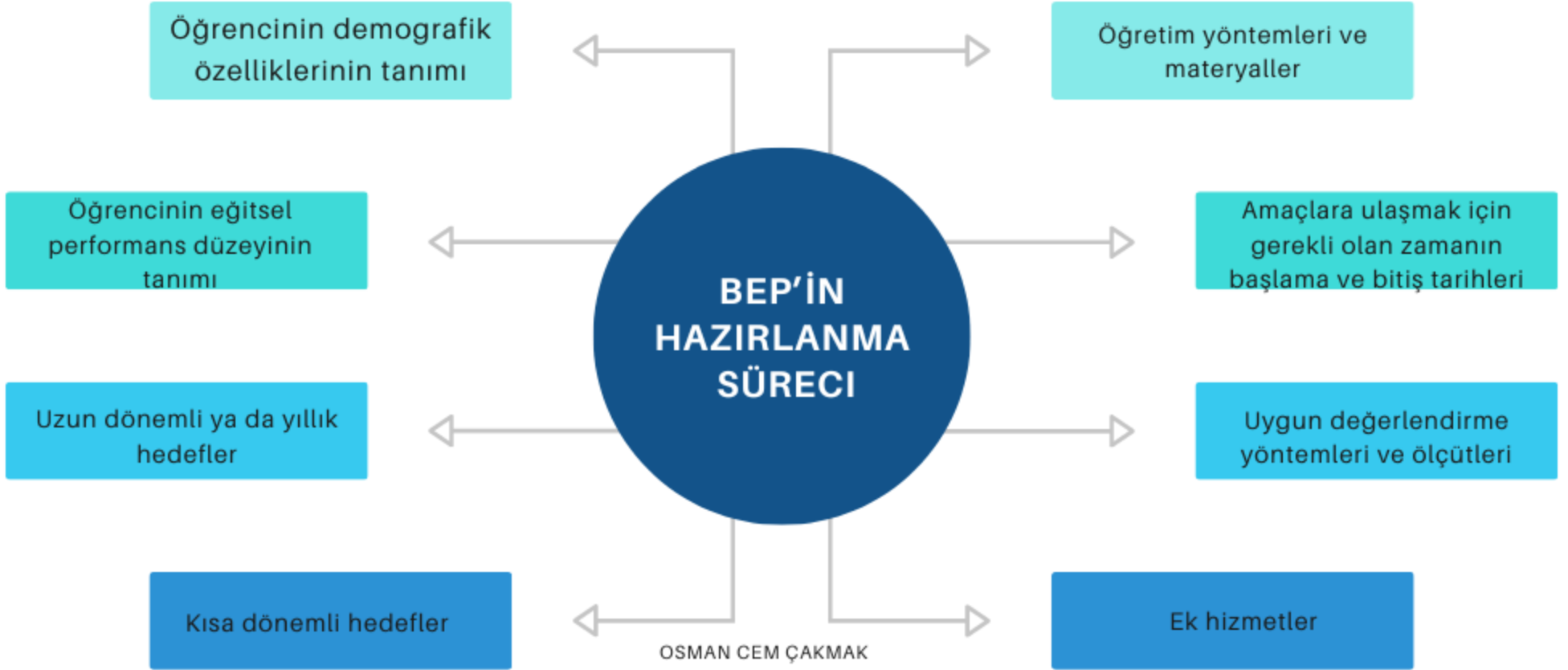
03

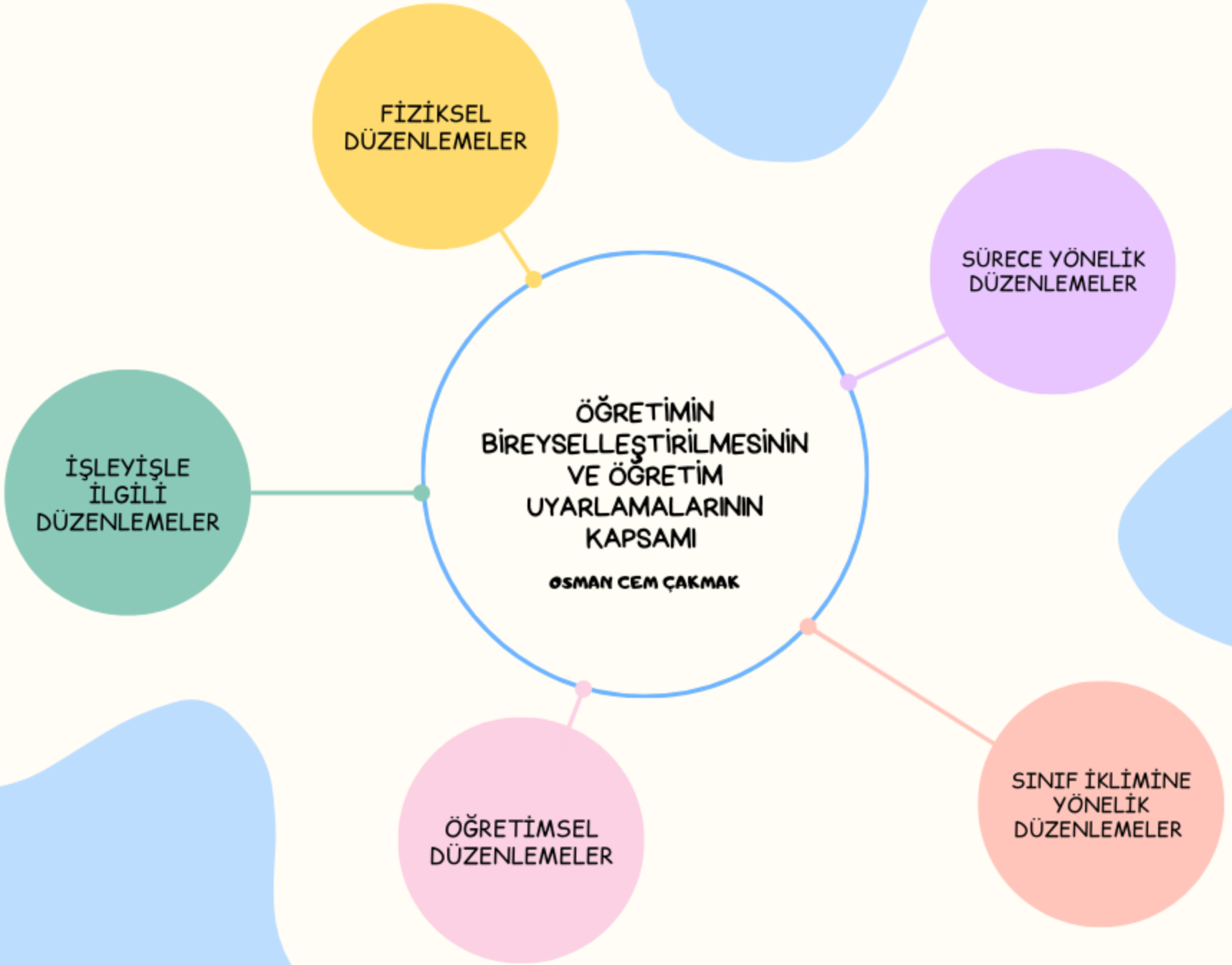
YARI ZAMANLI
KAYNAŐTIRMA
/BÜTÜNLEŐTİRME

04

TAM ZAMANLI
KAYNAŐTIRMA
/BÜTÜNLEŐTİRME

05

Öne Çıkan Özel Yetenek Kuramları

01

Üçlü Halka Kuramı

02

Beşgen Kuramı

03

Bulanık Kuram

04

Ayrımsal Üstün Zekâ ve
Üstün Yetenek Kuramı

Özel yetenekli öğrencilerle

gerçekleştirilen yaygın etkinlikler

OSMAN CEM ÇAKMAK

Kavram Haritaları 6

linktr.ee/osmancem

youtube.com/osmancem

[instagram/osmancem_cakmak](https://instagram.com/osmancem_cakmak)

Geçerlik Türleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

ARGE ÇALIŞMALARI

Kapsam Geçerliği

İçeriğin uzman görüşüne dayalı değerlendirilmesi

Ölçüt Geçerliği

Test puanlarının, ölçüt puanları ile ilişkili olması, Eş zaman/hâlihazır/uygunluk geçerliği, Yordama geçerliği

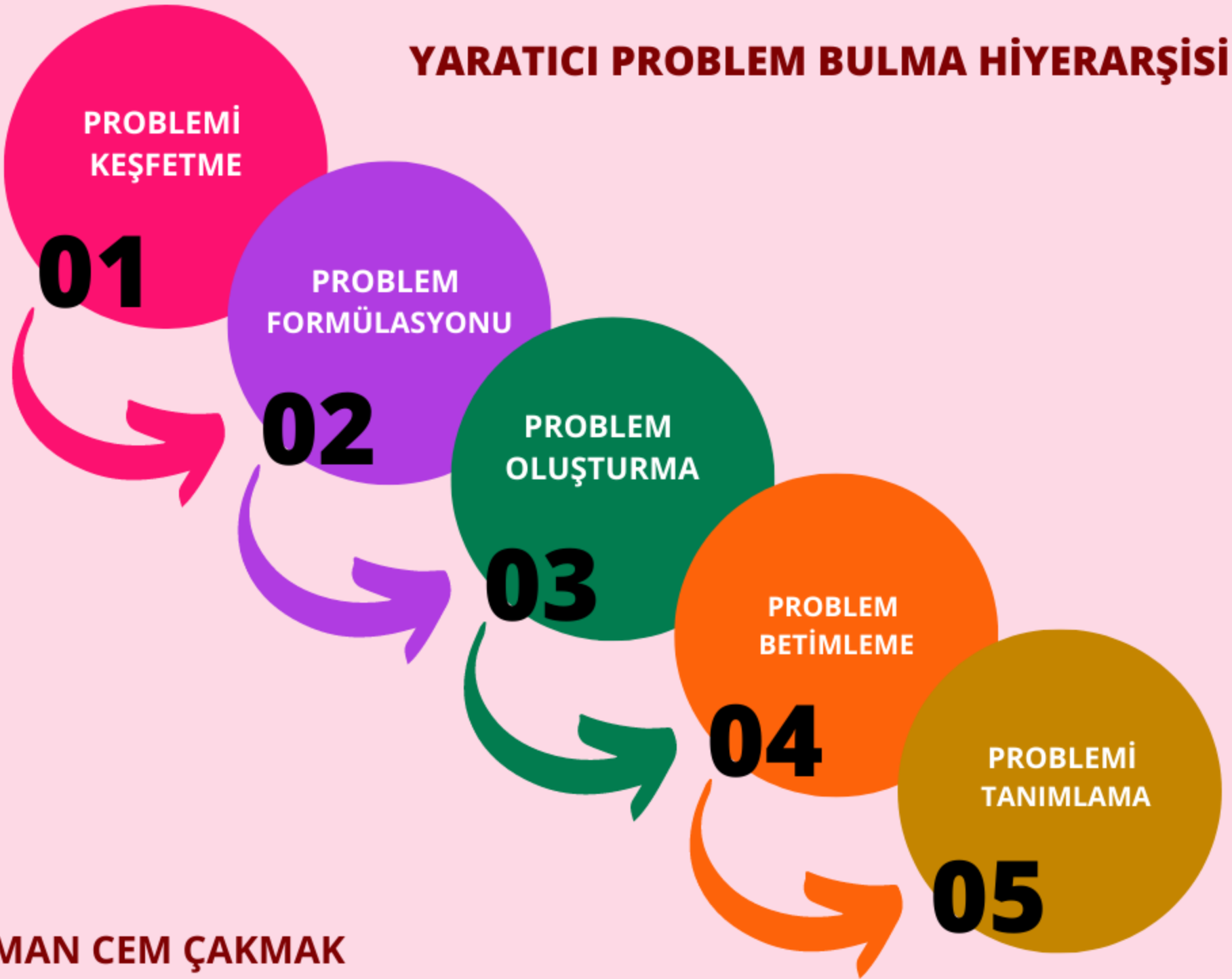
Yapı Geçerliği

Testten elde edilen puanlar, testin ölçtüğünü varsaydığı kavramı/yapıyı ölçüyor mu?

Görünüş Geçerliği

Bir ölçme aracının ismi, açıklamaları ve sorularıyla ölçmeyi amaçladığı özelliği ölçüyor görünmesi durumudur.

YARATICI PROBLEM BULMA HİYERARŞİSİ

Yaratıcı problem bulma stratejileri

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

TEMEL İHTİYAÇLARIN ARAŞTIRILMASI

02

KASITLI SINIRLARI OLAN BİR PROBLEM ALANI TANIMLAMAK

03

PROBLEME KASITLI OLARAK FARKLI BAKIŞ AÇILARI UYGULAMAK

04

SORGULAMAYI BİR PROBLEMİN BAĞLAMINA VE PAYDAŞLARINA DOĞRU GENİŞLETMEK

ÖRNEKLEME YÖNTEMLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

Seçkisiz örnekleme yöntemleri

Basit seçkisiz örnekleme

Tabakalı örnekleme

Seçkisiz olmayan örnekleme yöntemleri

Sistemantik örnekleme

Uygun örnekleme

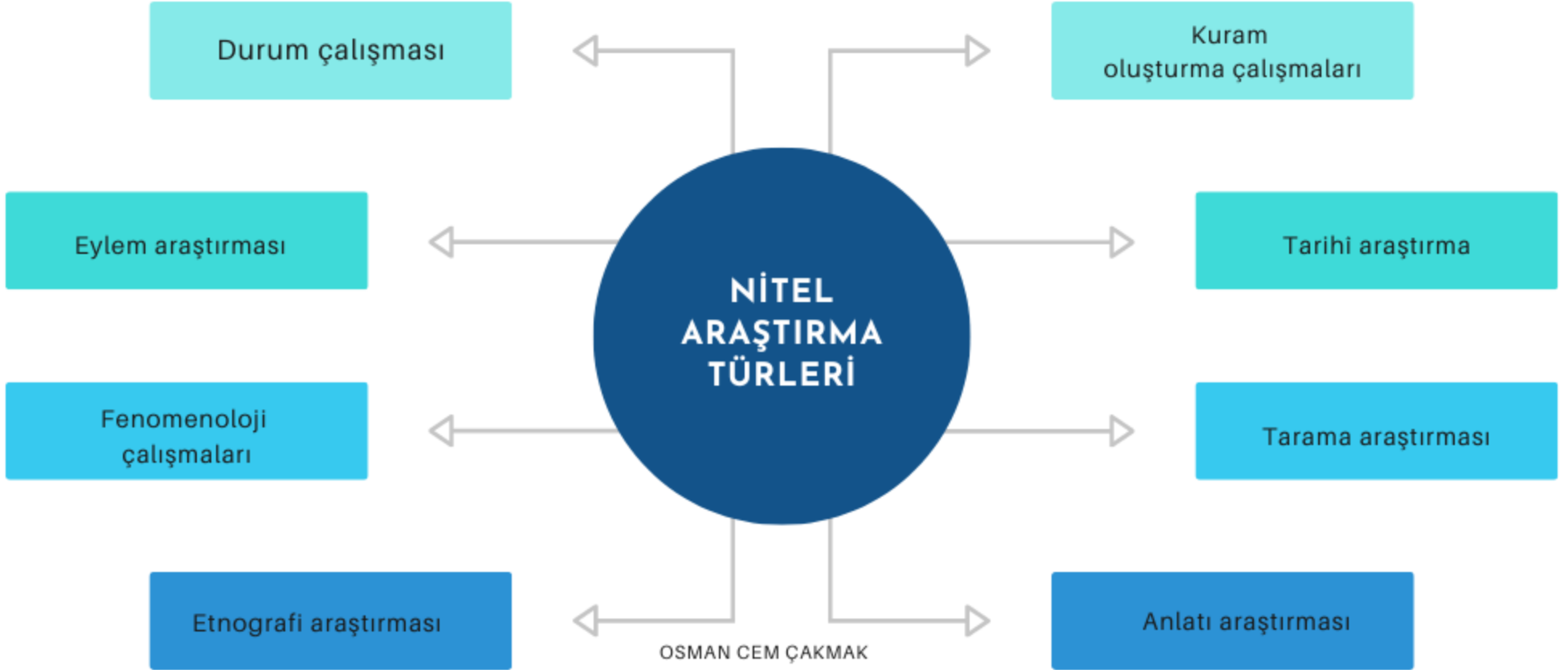
Amaçlı örnekleme

Nicel Araştırmalar

Tarama
Araştırmaları

Korelasyonel
Araştırmalar

Nedensel
Karşılaştırma
Araştırmaları

DURUM ÇALIŞMALARININ TÜRLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

Durum Çalışmalarının Olumlu/ Olumsuz Yönleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

Olumlu

+

Olumsuz

● Olumlu

Yaşamın bir kesiti ile ilgili doğrudan ve derinlemesine bilgi sağlar. •Okuyucunun kendi bulunduğu durumla verilen durumu karşılaştırma şansı olur.

● Olumsuz

Sonuçların genellenebilirliği düşüktür. •Kurum veya kişilerin kimliklerini gizlemek zordur. •Raporlaştırmada dil becerisi önemlidir.

BİLİMSEL ARAŞTIRMA ETİĞİ

GENEL BİLİMSEL
ARAŞTIRMA
ETİĞİ

ARAŞTIRMACI-
KATILIMCI ETİĞİ

YAYIN ETİĞİ

TEST, ÖLÇEK GELİŞTİRMENİN AŞAMALARI

Testin amacının
belirlenmesi

01

Test ile ölçülecek özelliğin
belirlenmesi

02

Madde yazımı Ve madde
Mavuzunun oluşturulması

03

Teknik denetim ve dil
anlaşılrlığının İncelenmesi

04

07

Uzman görüşü alma
Ön deneme formunun
oluşturulması

06

Ön uygulamanın
yapılması

05

Testin psikometrik
özelliklerinin belirlenmesi

OSMAN CEM ÇAKMAK

Kavram Haritaları 7

linktr.ee/osmancem

youtube.com/osmancem

[instagram/osmancem_cakmak](https://instagram.com/osmancem_cakmak)

Kapsayıcı Eğitim ile Kaynaştırma/Bütünleştirme'nin farkları

OSMAN CEM ÇAKMAK

Kaynaştırma

+

Kapsayıcı

● Kaynaştırma

- Özel gereksinimli çocuklara odaklıdır.
- Çocukların eğitim ortamına hazır olmasını gerektirir.

● OKapsayıcı

- Tüm çocukların özelliklerini dikkate alarak eğitimde eşit erişime yöneliktir.
- Eğitim ortamlarının çocukların özelliklerine göre yapısal ve işlevsel olarak düzenlenmesi söz konusudur.

01
Çeşitlilik

Katılım **02**

03 **Aidiyet**

04 **Adalet**

05
Hak

This is a sample text insert
your desired text here

**KAPSAYICI
EĞİTİMİN
TEMEL
KAVRAMLARI**

OSMAN CEM ÇAKMAK

İNSAN HAKLARI TEMELLİ SÜREÇ (1948 VE SONRASI)

- 1948 BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
- 1952 Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
- 1960 UNESCO Eğitimde Ayrımcılığa Karşı Sözleşme

DEZAVANTAJLI GRUPLARA YÖNELİK SÜREÇ (2000 VE SONRASI)

- 2000 UNESCO Dünya Eğitim Forumu ve Dakar Eylem Çerçevesi
- 2003 BM Engellilik İçin Fırsat Eşitliği
- 2004-2010 Avrupa Komisyonu Engellilik Eylem Planı

KAPSAYICI EGİTİME YÖNELİK ULUSLARARASI DÜZENLEMELER

osman cem çakmak

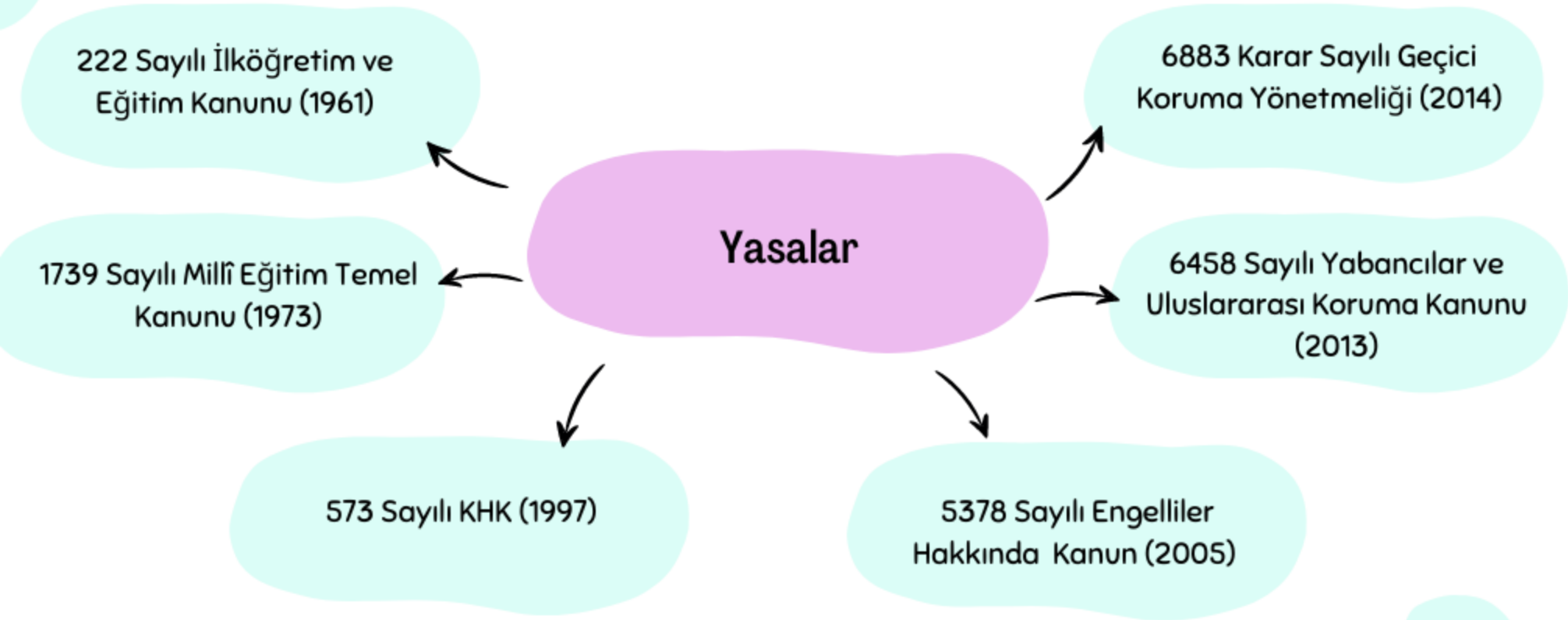
ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA ÖNELİK SÜREÇ (1990 VE SONRASI)

- 1990 Herkes İçin Eğitim Dünya Konferansı
- 1993 BM Engelliler İçin Fırsat Eşitliği ve Standart Kurallar
- 1994 UNESCO Salamanca Bildirgesi ve Eylem Çerçevesi

EGİTİM SİSTEMLERİNİN DÖNÜŞÜMÜ (2005 VE SONRASI)

- 2006 BM Engelli Hakları Sözleşmesi
- 2008 UNESCO Kapsayıcılığa Yönelik Politika Rehberi
- 2015 UNESCO Eğitim
- 2030 Eylem Çerçevesi

Kapsayıcı eğitime yönelik ulusal yasal düzenlemeler

KAPSAYICI EĞİTİMİN BİLEŞENLERİ

Erişim

01

Katılım

02

Kapsayıcı Eğitimin
Bileşenleri

Destek

03

linktr.ee/osmancem

KAPSAYICI OKULLARDA ÖN PLANA ÇIKAN KAVRAM VE UYGULAMALAR

BİREYSEL FARKLILIKLAR

İLKELER

BİREYSEL
FARKLILIKLAR

LİDERLİK

FARKLILAŞTIRILMIŞ
ÖĞRETİM

OKUL KÜLTÜRÜ

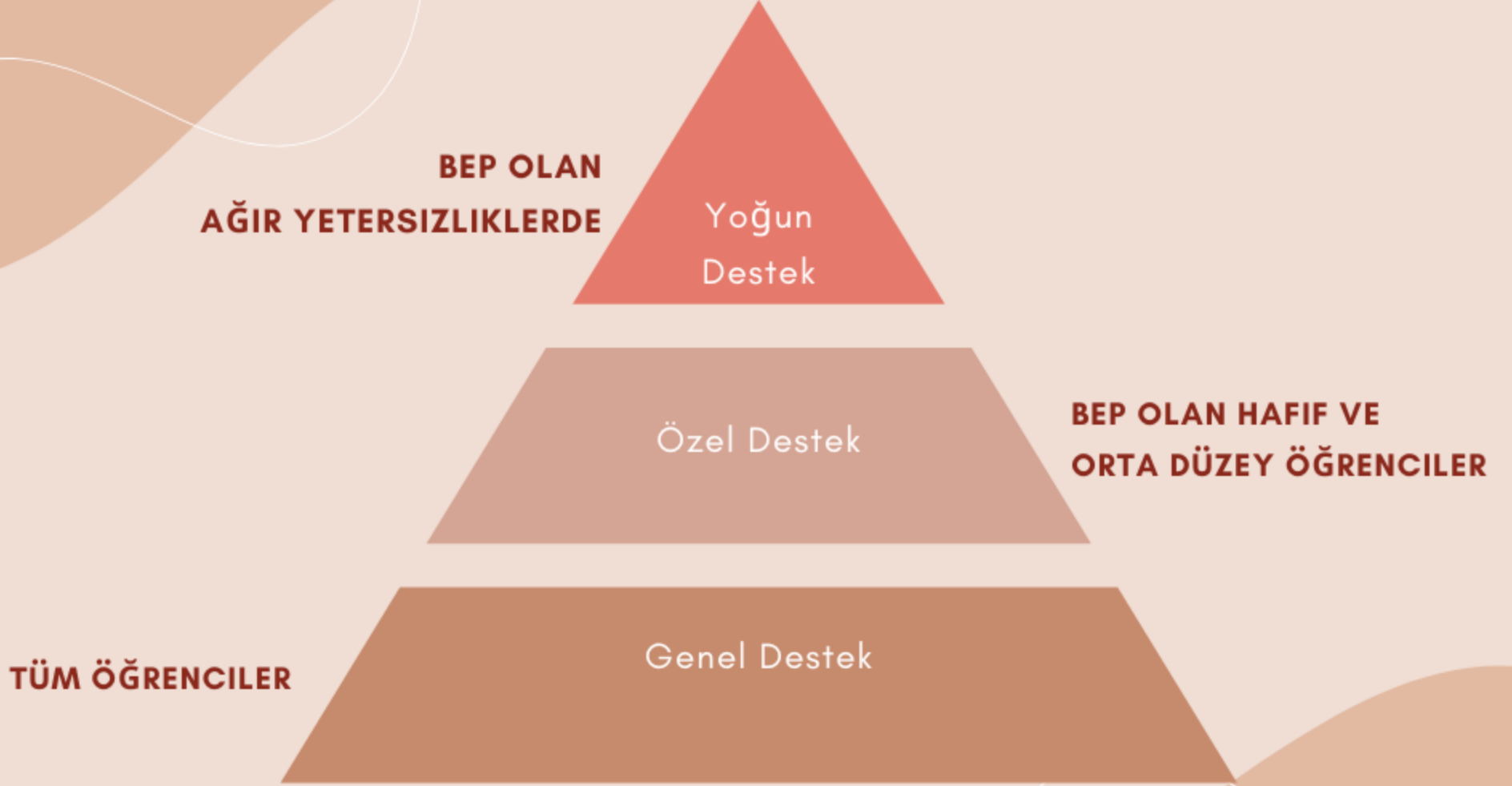
Kapsayıcı Eğitim Ortamlarında Katılımı Sağlama yolları

Çocukların
Tercihleri

Etkinlikleri
Basitleştirme

Etkinlikleri
Çeşitlendirme

Kapsayıcı Eğitimde Destek Piramidi

OSMAN CEM ÇAKMAK

Ülkemizde Kapsayıcı Eğitimin Görünümü ve Değerlendirme Grupları

Erişim sınırlıkları

(mülteciler, coğrafi dağılım)

Dil bariyeri

(mülteci ve göçmenler, anadili farklı çocuklar)

Düzy çeşitliliği

(hazır bulunuşluk, okul öncesi eğitimde okullaşma)

Öğrenme kayıpları

(mevsimlik tarım işçiliği, mücbir sebebler)

Sosyal duygusal gelişim sınırlıkları

(mülteciler-dönemsel farklılıklar)

Fiziki sınırlıklar

(özel eğitim gereksinimi olan bireyler)

OSMAN CEM ÇAKMAK

MÜLTECİ EĞİTİMİNDEKİ SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE ALINACAK TEDBİRLER

MİKRO DÜZEY

SINIFLAR VE
ÖĞRENCİLER

MEZO DÜZEY

OKULLAR

MAKRO DÜZEY

KAPSAYICILIĞA YÖNELİK
TUTUMLAR, POLİTİKALAR,
ORGANİZASYON YAPILARI

Uzman Öğretmenlik Kavram Haritaları Serisi 8

OSMAN CEM ÇAKMAK

[LINKTR.EE/OSMANCEM](https://linktr.ee/osmancem)

KAPSAYICI PEDAGOJİ

ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİM

ETNİK MERKEZDEN
UZAK,
FARKLILIKLARA SAYGI
GÖSTEREN ANLAYIŞ

KÜLTÜRLER ARASI EĞİTİM

FARKLI KÜLTÜRLERİ
ANLAMAYA
ÇALIŞAN VE SAYGI
DUYAN BİR
ANLAYIŞ

KÜLTÜREL DEĞERLERE DUYARLI EĞİTİM

SOSYAL ENTEGRASYON
KAPSAMINDA,
BÜTÜNLEŞME BİLİNCİNE
DAYALI BİR ANLAYIŞ

Kapsayıcı Eğitim ve Dezavantajlı Gruplar

Ön yargı

Farklı gruplar veya kişiler arasında sosyal farklılaşmaya veya sosyal uzaklaşmayı körükleyecek tutumlara sebep oluyorsa ön yargı olumsuz bir nitelik kazanır.

Doğrudan ayrımcılık

bir kişi veya bir grubun farklılıkları nedeniyle, açık bir biçimde eşit olmayan bir muamele görmesidir.

Dolaylı ayrımcılık

fark edilmesi güç olan, genelde imalar veya dolaylı ifadeler ile ortaya çıkan ayrımcılık şeklidir. Örneğin "yok sayma"

Pozitif ayrımcılık

toplumda ayrımcılığa uğrayan ve bu sebeble birtakım haklara erişemeyen ya da kısıtlı erişen grupların lehine geliştirilen politika, strateji, yöntem ve uygulamaların bütünüdür.

01
Etnik köken
ayrımçılığı

02
Dinî inanç
ayrımçılığı

03
Cinsiyet
ayrımçılığı

04
Sosyo-
ekonomik
düzey

05
Engellilik
veya özel
gereksinimler

AYRIMCILIĞIN
NEDENLERİ VE
TÜRLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

DAMGALAMA

Bir kişiyi diğerlerinden ayıran ve onun, hoş karşılanmayan bir niteliğe sahip olduğunu belirtmeye ayarayan «işaret» olarak ifade edilmektedir.

KALIP YARGI

Farklı sosyal sınıf ya da grupların özelliklerine ilişkin kaynaksız ve genellemeci inançlara denir.

EĞİTİM ORTAMLARINDA AYRIMCILIK

ÖTEKİLEŞTİRME

Örneğin medyada sunulan bir haberde suça karışan birisinin etnik kimliği üzerine yapılan bir vurgu, suça karışmış "öteki"nin ait olduğu toplumsal grupları açık bir hedef hâline getirebilir.

SOSYAL DIŞLANMA

Toplumun çoğunluğunun sahip olduğu avantajlardan mahrum olmak, bu kaynaklardan yeterince pay alamamak olarak tanımlanmaktadır

OSMAN CEM ÇAKMAK

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (ÖMGY) /2017

MEB,, mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler olmak üzere üç yeterlik alanı tanımlanmıştır.

Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) /2011

Öğretmen yetiştirme sürecinde esas alınacak bilgi, beceri ve yetkinlikler tanımlanmıştır.

MEB 2023 Eğitim Vizyon Belgesi

Eğitimde adalet temelli bir yaklaşımı güçlendirmenin, fiziksel ve dezavantajlı bireylere sahip çıkmanın ve özel gereksinimli bireylerin akranları ile birlikte yaşama kültürünü destekleyen yaklaşımın önemine vurgu yapılmaktadır.

Kapsayıcı Öğretmen Yeterlikleri (Ulusal Düzenlemeler)

OSMAN CEM ÇAKMAK

MEB 2015-2019 Stratejik Planı

yönetici ve öğretmenlerin kapsayıcı eğitimin amaçları ve önemi hakkında bilgilendirilmelerinin sağlanması gerektiği açıklanmıştır.

MEB 2010-2014 Stratejik Planı

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitimi alanında görev yapan öğretmenlerin nitelik ve sayı bakımından geliştirilmesi gerektiğine ve iyi eğitilmiş, yüksek düzeyde motive edilmiş öğretmenlerin, kaliteli eğitimin en önemli unsuru olduğuna vurgu yapılmıştır.

Kapsayıcı Öğretmen Yeterlikleri (Uluslararası Düzenlemeler)

UNESCO'nun
Küresel Eğitim
Raporu

Özel
Gereksinimler
ve Kapsayıcı
Eğitim Avrupa
Ajansı
çalışması

Çocukların
Eğitimi Derneği
tarafından
yayımlanan
Erken Çocukluk
Eğitimcileri için
Standartlar

Kapsayıcı Eğitimin Kalite Paydaşları

01

Mikro Düzey

Sınıflar ve
öğrenciler

02

Mezo Düzey

Okullar

03

Makro Düzey

Sistem

Uzman Öğretmenlik Kavram Haritaları 9

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
SOSYAL ETKİLEŞİM VE İLETİŞİM

[LINKTR.EE/OSMANCEM](https://linktr.ee/osmancem)

Yeşil Çatıların Başlıca Çevresel İşlev ve Yararları

Kentin Havasını Soğuturlar

**Enerji ve Sağlık Bakım
Maliyetlerini Azaltırlar**

Kentsel Selleri Önlerler

Suyu Süzerler

**Gıda Güvenliğini
Geliştirirler**

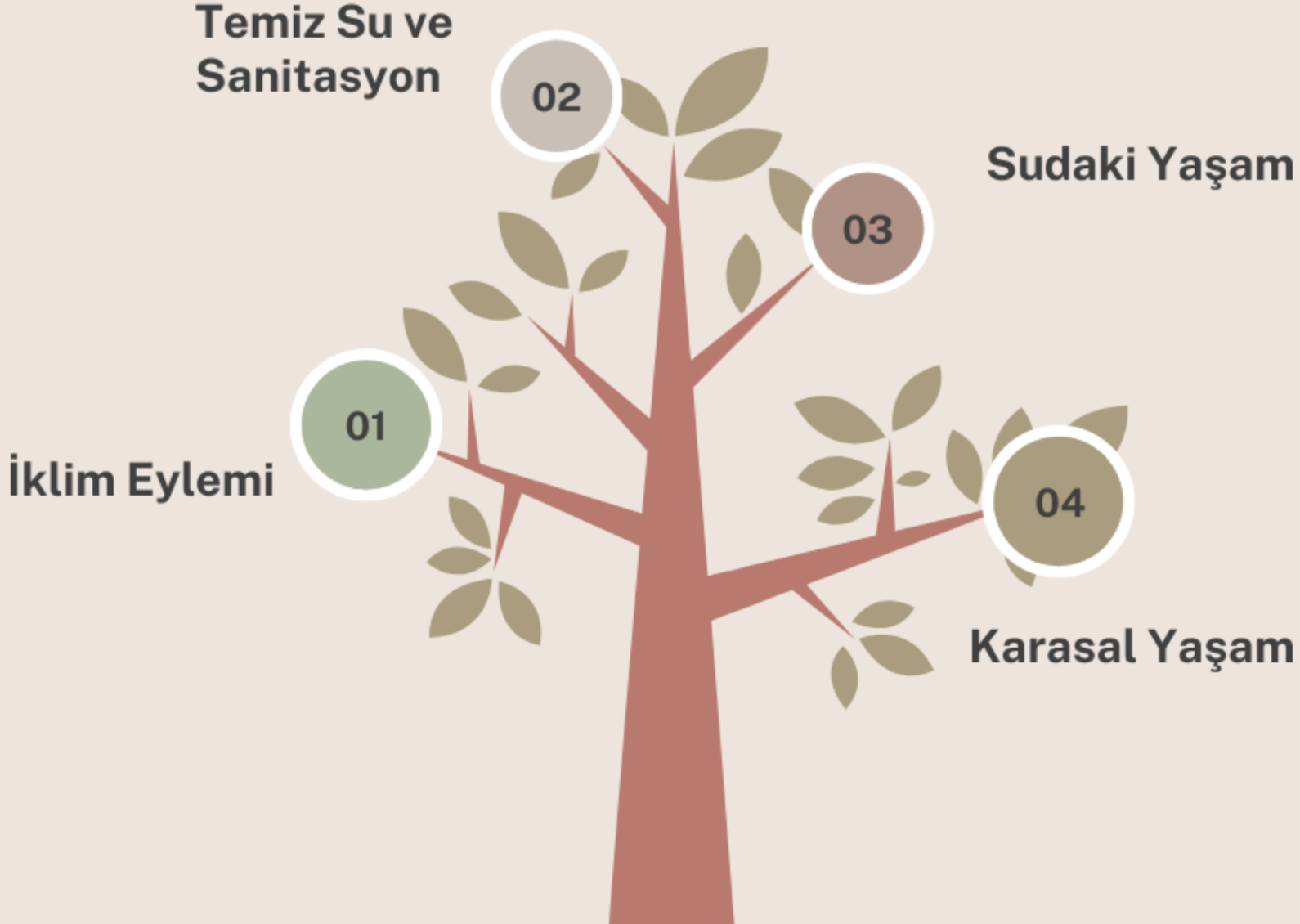
**Sosyal Uyum ve
Savunuculuğu Sağlarlar**

OSMAN CEM ÇAKMAK

Sürdürülebilir Kalkınmanın Çevresel Boyutu

OSMAN CEM ÇAKMAK

**SÜRDÜRÜLEBİLİR
KALKINMANIN
EKONOMİK
BOYUTU**

01

İnsana YakıŖır İŖ ve
Ekonomik Büyüme

02

Sanayi, Yenilikçilik ve
Altyapı

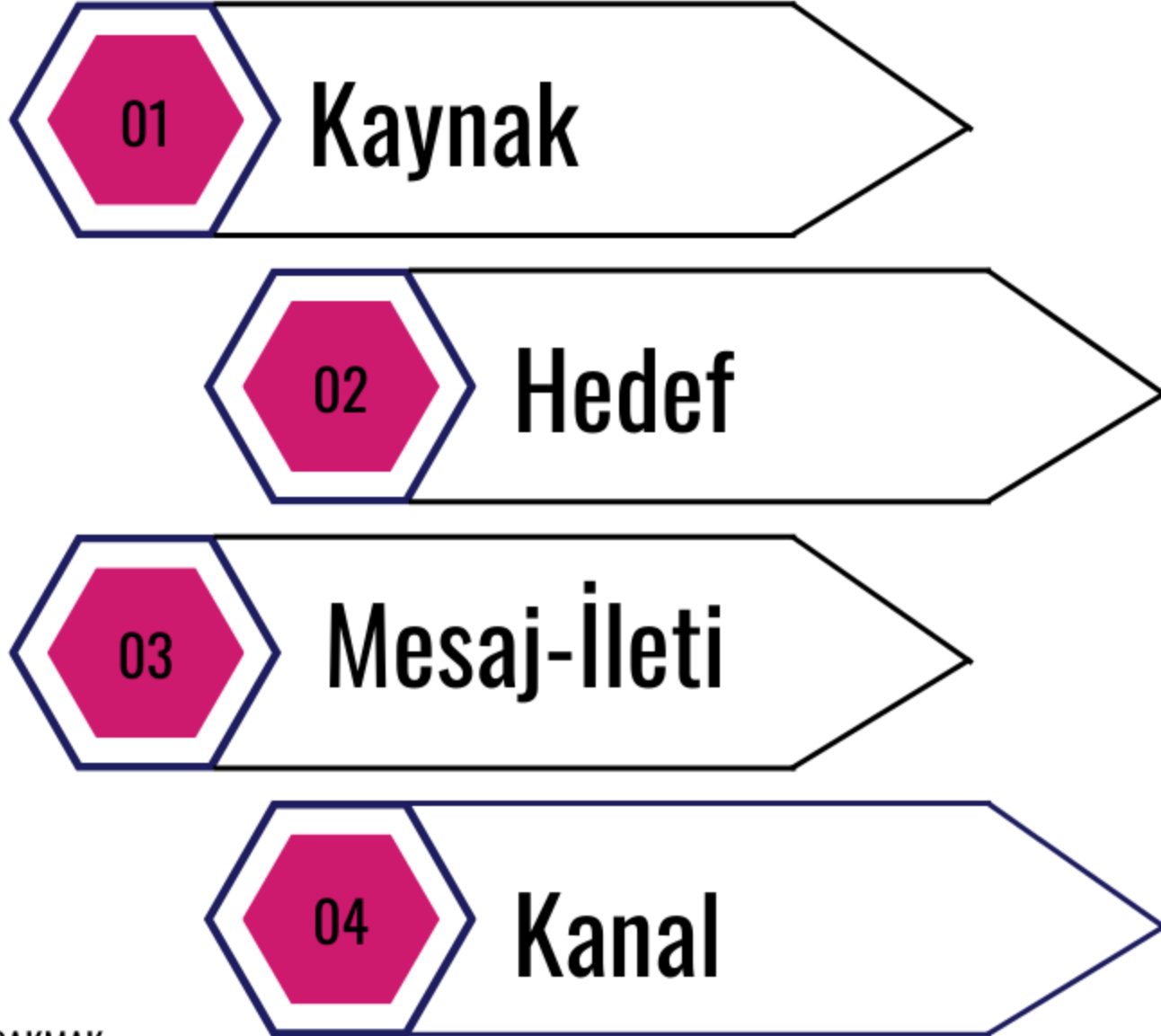
03

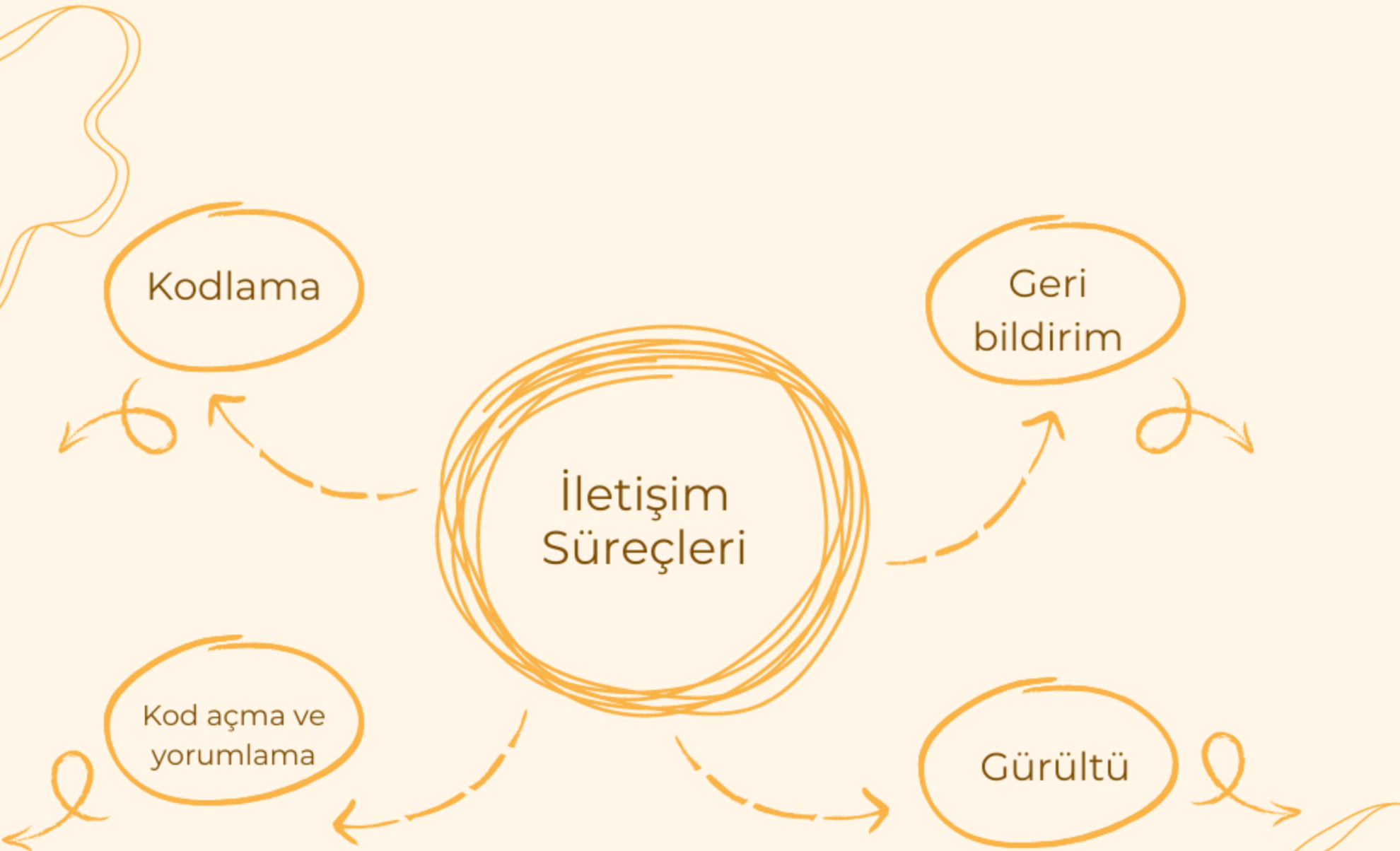
EŖsizliklerin
Azaltılması

04

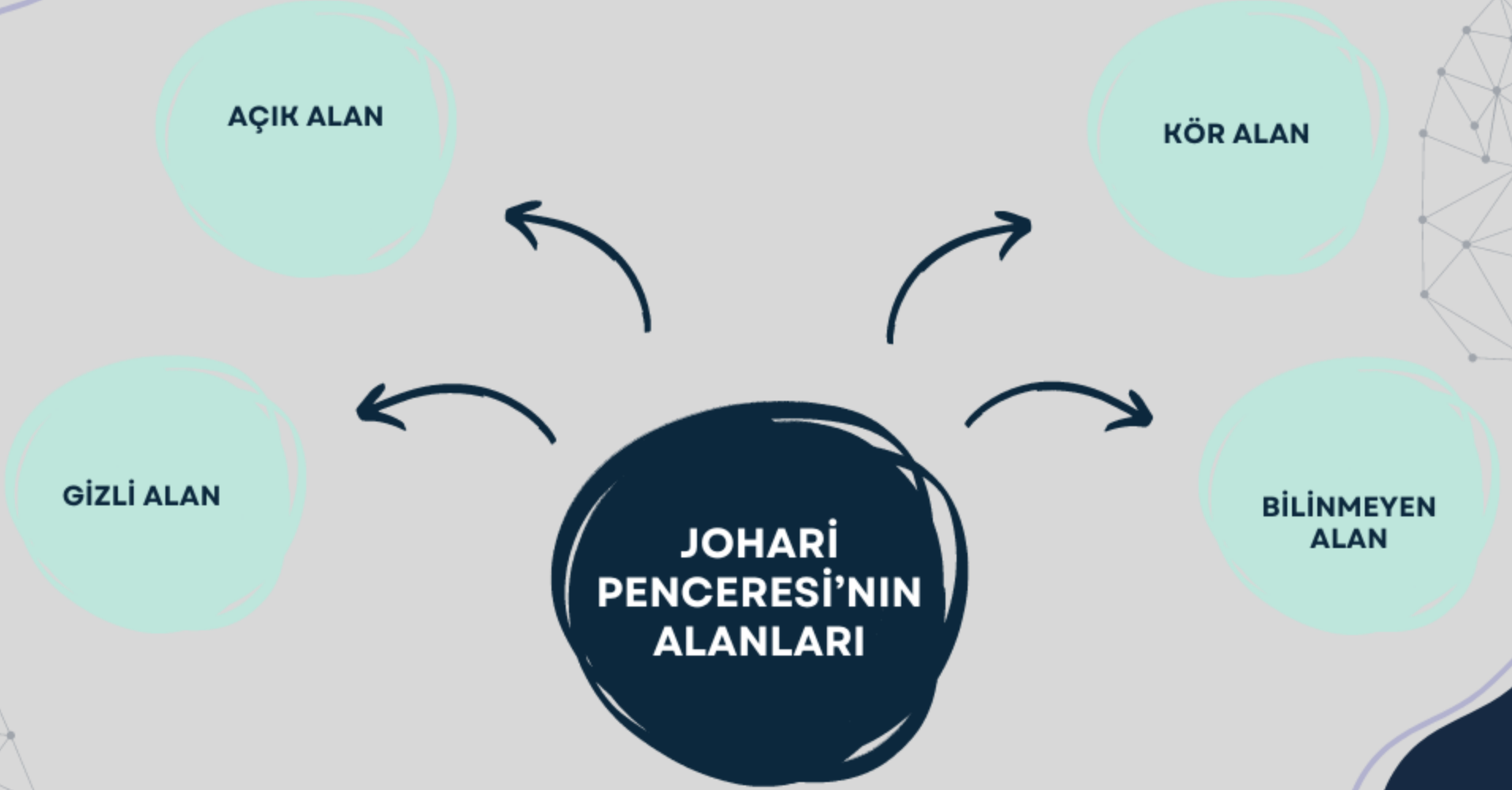
Sorumlu Üretim ve
Tüketim

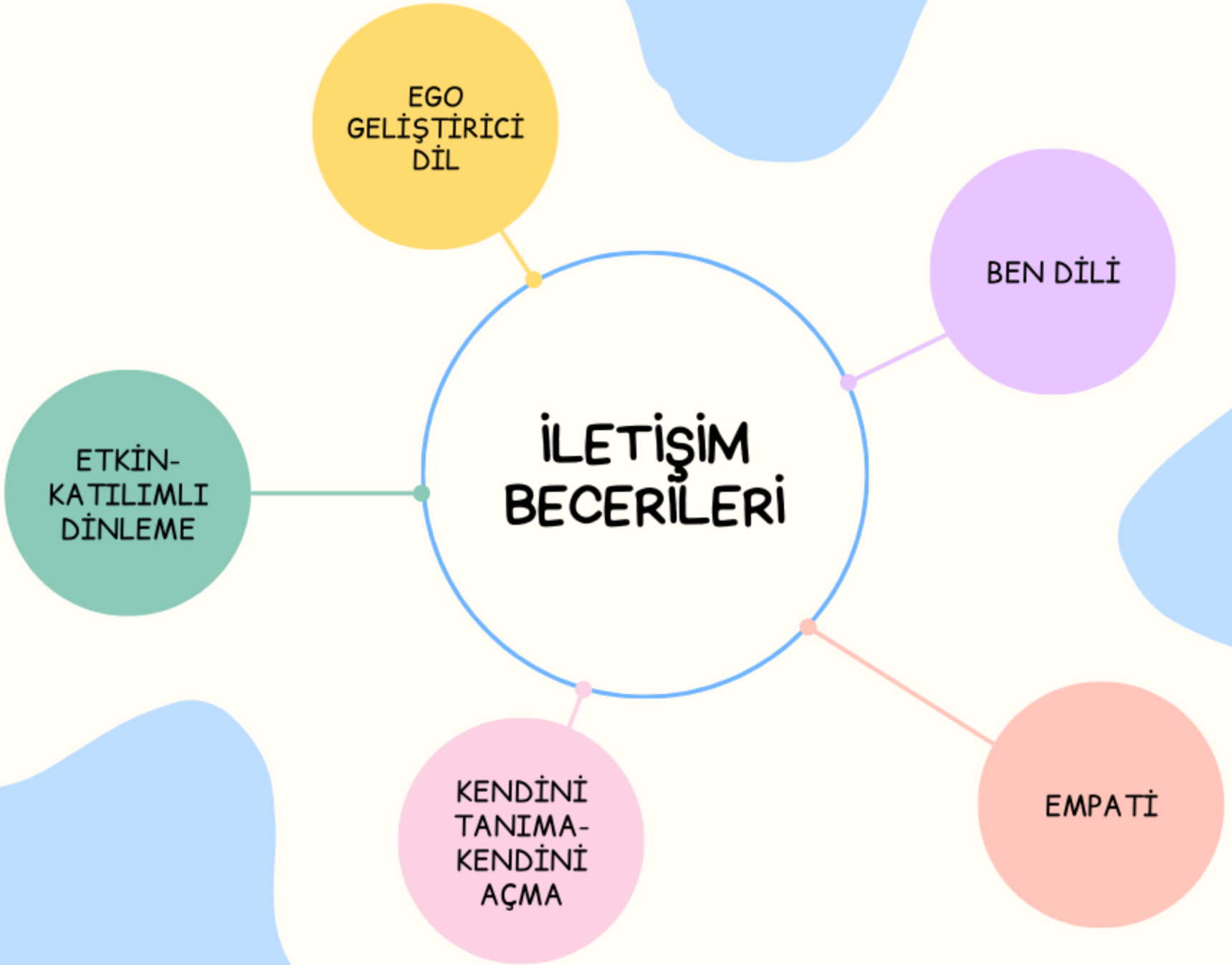
İletişimin Öğeleri

Johari Penceresi Modeli ile, kişilerin kendilerini tanımaları sağlanmış;;
başkaları tarafından da nasıl görüldükleri tanımlanabilir hâle gelmiştir

İLETİŞİM ENGELLERİ

FİZİKSEL VE TEKNİK ENGELLER

BUNLAR MESAJ İLE İLGİLİ ENGELLER, KANAL VE ARAÇLARLA İLGİLİ ENGELLER, GÜRÜLTÜ İLE İLGİLİ ENGELLER VE DİL İLE İLGİLİ ENGELLERDEN OLUŞMAKTADIR.

SOSYAL VE PSİKOLOJİK ENGELLER

KIŞILARIN VAR OLAN DÜŞÜNCE, DUYGU VE DEĞER YARGILARINDAN, DAVRANIŞ, TUTUM VE HEDEFLERİ, DÜŞÜNCE BOYUTLARI, DİNLEME VE ANLAMA BECERİLERİNDEN BULDUKLARI SOSYOKÜLTÜREL ŞARTLARIN FARKINDALIĞINDAN KAYNAKLANABİLİR.

ÖRGÜTSEL ENGELLER

ROLLER, ZAMAN BASKISI, ÖRGÜTÜN BÜYÜKLÜĞÜ, GERİ BİLDİRİM SİSTEMİNİN YETERSİZ OLMASI, YÖNETİM TARZI, AŞIRI BİLGİ YÜKLEMESİ, STATÜ FARKLILIKLARI VE HİYERARŞİ NEDENLİ OLABİLİR.

Kavram Haritaları 10

Kavram haritaları serisinde 7. modül sosyal etkileşim ve iletişim son kısmı ile 8. modülün tamamı görselleştirilmiştir.

linktr.ee/osmancem

youtube.com/osmancem

[instagram/osmancem_cakmak](https://instagram.com/osmancem_cakmak)

MİKROSİSTEM

Şu anki ortam: Ev, okul, iş yeri vb.

EKZOSİSTEM

Doğrudan bireyi kapsamayan sosyal yapılar: Kamu kurumları, profesyonel kuruluşlar.

EKOLOJİK SİSTEM YAKLAŞIMI

MEZZOSİSTEM-

Mikrosistemlerden oluşan sistem: Komşuluk, toplum.

MAKROSİSTEM

Kültürü kapsayan örüntüler: ekonomik ya da siyasal ideolojiler, baskın inançlar ya da basmakalıp düşünceler.

OSMAN CEM ÇAKMAK

OKUL İKLİMİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

Açık iklim

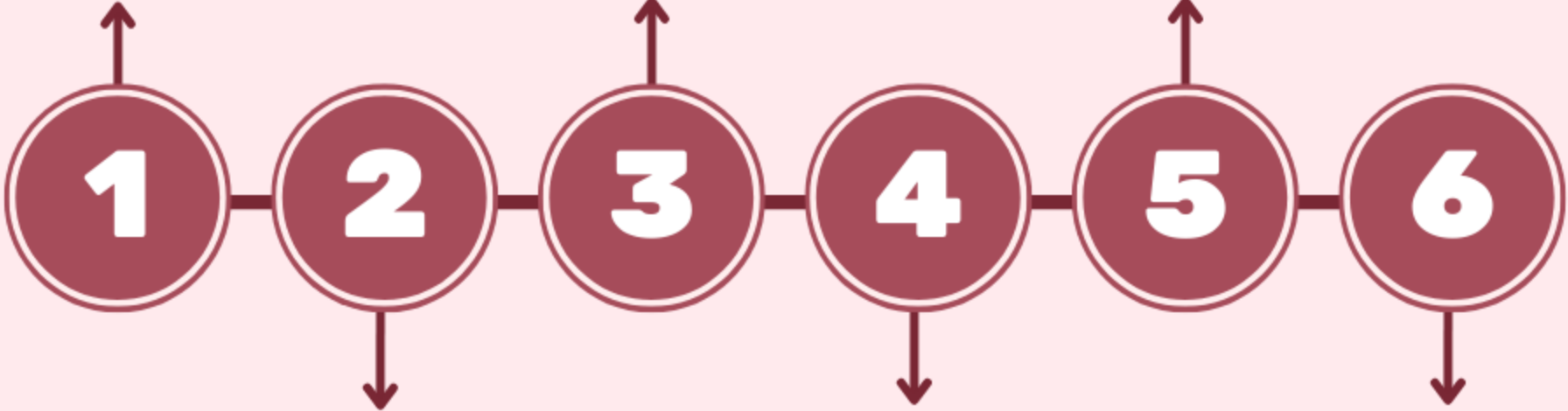
Arkadaşça ilişkiler yönetici örgütte kurmay bir liderlik örneği sergilemektedir.

İdareci iklim

Yazılı kurallar ve tatmin edilmeyen sosyal ihtiyaçlar karakterize eder.

Babacan iklim

Kısmen kapalı bir iklim olup, çalışanların birlikte hareket etmediği, grup içinde bölünmelerin olduğu ve yöneticinin sürekli kontrol edici görevde olduğu iklim

Özerk (Otonom) iklim

Yönetici örgütte resmî ve sistemli bir iş yapmak için kendini çalışanlarından uzak tutar.

Samimi iklim

Arkadaşça ilişkiler hâkimdir ve örgüt üyeleri işlerin nasıl yapılacağı konusunda görüşlerini bildirirler.

Kapalı iklim

Yöneticinin çalışanları yönlendirmede etkili olmadığı, onların kişisel zenginlikleri ile ilgilenmediği, iş birliğinin olmadığı; grup başarısının minimum düzeyde olduğu resmî bir örgüt iklimi söz konusudur

OSMAN CEM ÇAKMAK

Yüksek Teknoloji
ve İnovasyon

Dijital Dönüşüm
ve Sanayi Hamlesi

Girişimcilik

Beşerî Sermaye

Altyapı

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi ana bileşenleri

**TEMEL MESLEKİ
BİLGİLERDE
YETKİN OLMA**

**KAPSAYICI EĞİTİM
KÜLTÜRÜNÜ
YAYGINLAŞTIRMA**

UNESCO

Öğretmen
yeterliliklerini
geliştirme değerleri

**İNSANİ
BECERİLERİ
KAZANDIRMA**

**ÖĞRENME
TOPLULUĞU VE
ÖĞRENEN
ORGANİZASYON
OLMA**

JISC

Eğitimcilerin ve öğrencilerin sahip olması gereken dijital yetkinlikleri 6 alanda ve 15 yetkinlik başlığında açıklamaktadır.

Dijital Yeterlikler Çerçevesi

OSMAN CEM ÇAKMAK

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) Çerçevesi

Shulman "Pedagojik Alan Bilgisi" modeli ile içerik ve pedagoji arasındaki yapay ayrımın üstesinden gelmeyi amaçlamış ve öğretmen eğitimine dikkat çekmiştir.

Geniş Tabanlı Öğretmen Dijital Yeterlik Çerçevesi

Falloon (2020) öğretmen dijital yeterliğine ilişkin genişletilmiş bir görüş sunan kavramsal bir çerçeve sunmuştur.

DigCompEdu

Öğretmenlik mesleğini yapan bireylerin özelinde eğitimcilerin eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmesi için sahip olmaları gereken 6 alanda 22 yeterliği tanımlar.

UNESCO Öğretmen Dijital Yeterlikleri Çerçevesi

öğretmenlerin sahip olması gereken dijital yeterlikleri ve seviyelerini bir matris ile açıklamıştır. Matriste öğretmen yeterlikleri 6 alanda ve 3 farklı seviyede 18 yeterlik olarak organize edilmiştir.

ÖĞRETİM HEDEFLERİ

MÜFREDAT

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

**ÖĞRETMENLER İÇİN
GELİŞTİRİLEN DİJİTAL
YETERLİKLER
ÇERÇEVESİNİN
ORTAK BİLEŞENLERİ**

OSMAN CEM ÇAKMAK

ÖĞRENME ORTAMLARI

**ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME**

MESLEKİ GELİŞİM

TEKNOLOJİ DESTEKLİ ÖĞRENME

MOBİL ÖĞRENME

ÖĞRENCİLERİN MOBİL TEKNOLOJİLERİ VE İNTERNETİ KULLANARAK HER YERDE VE HER ZAMAN ÖĞRENME MATERYALLERİ ELDE ETMELERİNİ SAĞLAYAN BİR ÖĞRENME MODELİDİR

UZAKTAN EĞİTİM

ÖĞRETEN VE ÖĞRENEİNİN FİZİKSEL OLARAK AYRI YERLERDE BULUNDUĞU BİR ÖĞRETİM YÖNTEMİ OLARAK TANIMLAYABİLİRİZ.

KARMA (HİBRİT) ÖĞRENME

YÜZ YÜZE VE ÇEVİRİM İÇİ ÖĞRENME ORTAMLARININ VE YÖNTEMLERİNİN BİR ARADA KULLANILMASI BİÇİMDE TANIMLANABİLİR.

Kavram Haritaları 11

linktr.ee/osmancem

youtube.com/osmancem

instagram/osmancem_cakmak

BAŞLAMA İSTEĞİ

İLGİNİN ARTMASI

**OYUN
BAĞIMLILIĞIN
OLUŞMA
AŞAMALARI**

**DÜŞÜNCELERİNDE
OYUNUN
ÖNCELİKLİ BİR
YERE SAHİP
OLMASI**

**OYUN
BAĞIMLILIĞININ
OLUŞMASI**

ZORBALIĞIN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

01

Zorbalık bilinçli ve istençli olarak yapılan ve kurbanı fiziksel, zihinsel, sosyal ya da psikolojik olarak zarar verme amacı güden söz ve eylemlerdir?

07

Zorbalar ve kurbanlar ile sergilenen zorbaca davranışlar dikkate alınmalıdır

02

Zorbalık bir kereye mahsus değildir. Çeşitli zaman aralıklarında tekrarlanıyor olması gerekir.

06

Zorbalar, kurban veya kurbanlarının acı çekmesinden, küçük düşmesinden zevk alırlar.

03

Zorbalar eylemlerini bireysel veya grupta yapabilecekleri gibi, kurbanlar da bu eylemlerden bireysel ya da grup olarak zarar görebilirler

05

Zorbaca davranışlar sergileyen bireylerin genellikle bu eylemler sonunda kendilerine çıkar sağladıkları görülür

04

Zorbaca davranışa maruz kalan kurbanın kendini koruyamayacak ve savunamayacak fiziksel veya zihinsel nitelikte olması gerekir.

Şiddetin türleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

Doğrudan
şiddet

+

Dolaylı/iliskis
el şiddet

● Doğrudan şiddet

Doğrudan şiddet; zarar vermek amacı taşıyan bir kişiyle doğrudan karşı karşıya gelme davranışlarıdır. Dövmek, tehdit etmek, hakaret etmek, itmek doğrudan şiddete girer.

● Dolaylı/iliskisel şiddet

Dolaylı/iliskisel şiddet; sosyal ret, sosyal dışlama, dedikodu yapmak gibi davranışları içerir.

İşlevleri açısından şiddet

OSMAN CEM ÇAKMAK

Tepkisel
şiddet

+

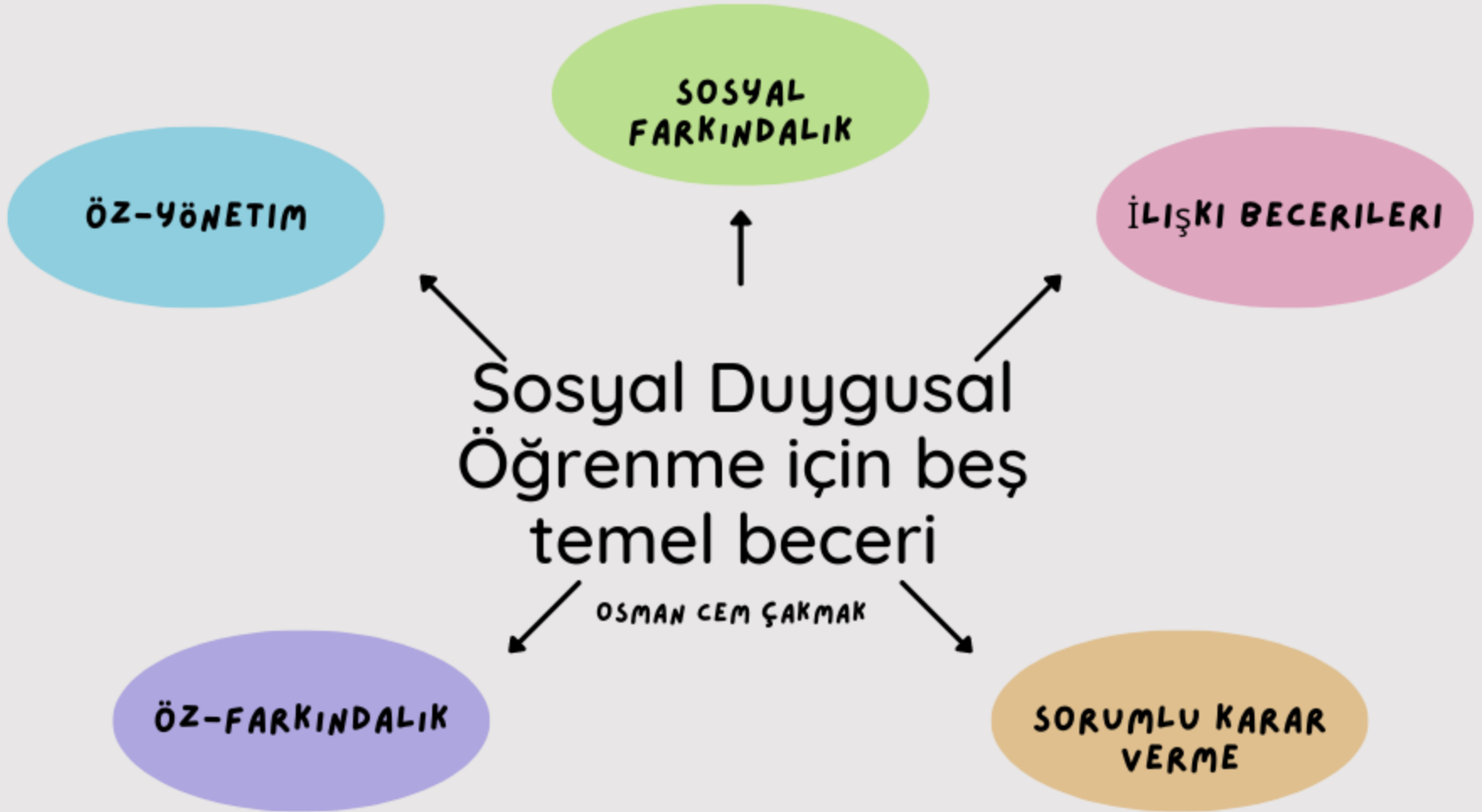
Planlı şiddet

● Tepkisel şiddet

Tepkisel şiddet, kışkırtmaya cevap niteliğinde olan savunmacı davranışlardır. Başkalarının davranışlarına düşmanca bir biçimde hamlede bulunma eğiliminde olan şiddetin bu türü; kendini kontrol etme ve dürtüsellik ile ilişkilidir.

● Planlı şiddet

Planlı şiddette ise fayda beklentisi vardır. Kasıtlı bir biçimde yapılır ve dış pe-kıştıreçler ile kontrol edilmektedir. Planlı şiddet; yüksek düzeyde liderlik ve sosyal yeterlik becerileriyle ilişkilidir.

İNTERNET BAĞIMLILIĞININ SONUÇLARI

BEDENSEL SONUÇLAR

BAZILARI BESLENMEYİ O
KADAR İHMAL EDERLER
KI CİDDİ BİR ŞEKİLDE
ZAYIFLARLAR. ANCAK
BÜYÜK BİR KISMI AŞIRI
KILOLUDUR.

SOSYAL SONUÇLAR

KİŞİ GIDEREK
YALNIZLAŞIR VE
SONUNDA
ÇEVRESİNDEN
TÜMÜYLE
YALITILMIŞ HÂLE
GELİR.

PSİKOLOJİK SONUÇLAR

KENDİSİNE GÜVENMEYEN
KENDİSİNDEN ŞÜPHE
EDEN BİR KİŞİLİĞE
SAHIPTIRLER.

